

bb 55. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14.00
órától zárásig

um

1981. szeptember 22.

32. a magyar nemzeti muzeum közli
33. új gyermekkönyvtárat avattak pécsen
34. pályakezdő fiatalok fogadása diósgyőrben
35. a szerkesztőségek figyelmébe
36. szerdán beköszönt a csillagászati ősz
37. attitűdtárs felhívása
38. felolvasó ülés az akadémián
39. országos tanácskozás a változó faluról békéscsabán
40. hazánkba érkezett moamer el-kadhafi ezredes
41. állandó képtár tervei szolnokon
42. a tömegétképzésről tárgyalt a szabolcs-szatmár megyei vb
43. országgyűlési képviselők bács-kiskun megyei csoportjának ülése
44. a mezőgazdaság őszi körképe
45. békegyűlés nyíregyházán
46. megnyílt zalaegerszezen az ady filmcentrum
47. a magyar jogász szövetség elnökségének ülése
48. komárom megyei tanács küldöttség utazott skóciába
49. a viii. kerületi tanács ülése
50. félidőben a bnv
51. szerk. figy.: javítás a 36-os hírre
52. szakszervezeti küldöttség utazott vietnamba
53. lázár györgy dániába utazik
54. időjárás
55. hírjegyzék

-.-

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: izsák erika, fehér péter, halasi györgy

0.01/um

045
0

- 42 -

M.T.I.

60.008/4
Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

s z e r d a

bb 1. visszajazítjuk az órákat: a hét végén zárul a nyári
időszámítás

sb/um sl hgy

1981. szeptember 23.

vasárnap véget ér a nyári időszámítás: szeptember 27-én
meg nem történté tesszük a nap első óráját, mert egy órakor
vissza kell igazítanunk az óra mutatóját 0.00 órára.

a nyári időszámítás 182 napján, egy-egy órával későbbre
halasztottuk a sötétedést, a köz- és kirakatvilágítás bekap-
csolását és a lámpagyújtást. a magyar villamos művek tröszt elő-
zetes számításai szerint ebben az időszakban több mint 110
millió kilowattóra villamosenergiát takarított meg az ország,
tehát annyi áramot, mint amennyi pely

által készthely egy évi
áramellátását fedezné. lényegében az idén is annyi villamos-
energiát „nyertünk”, a nyári időszámítással, mint tavaly
tehát könnyen levonható az a következtetés, hogy a nyári
időszámítás létjogosultságot nyert, beváltotta a hozzáfűzött
reményeket. a számítások szerint a nappali világosság egy óra
„meghosszabbítása”, nélkül erőműveinknek naponta átlagosan
180 megawattal nagyobb teljesítménnyel kellett volna dolgoz-
niuk az esti csúcsterhelés idején. ennek megtakarítása megkö-
zelítően 28 ezer tonna kőolaj hőegyenértékével azonos.

/folyt.köv./

- 1 -

bb 1. /visszaigazgatás...1.folyt./um

vasárnaptól visszazökkenünk a szokásos zónaidő-számításba. ez a visszatérés a nemzetközi vasúti közlekedésben némi menetrendi változást hoz. már megjelent és szeptember 27-től életbe lép a nemzetközi vasúti összeköttetések menetrendfüzete, s ennek egyes számú pótléka, amely a nemzetközi vonatokhoz kapcsolódó belföldi járatok menetrendi változásait tartalmazza. a pályaudvarokon mindkettőt díjmentesen átvehetik azok, akik ennek ellenében leadják a MÁV hivatalos menetrend olvasójelének 1. és 2. számú utalványát. /mti/

-.-

bb 2. miniszámítógép-rendszerek kisüzemeknek, szövetkezeteknek - együttműködési szerződés a magyar és a szovjet számítástechnikai vállalatok között

1 sz um sl hgy

1981. szeptember 23

az országos számítógéptechnikai vállalat felmérése szerint a jövőben a hazai iparvállalatok, elsősorban a kis- és középüzemek valamint a szövetkezetek adatfeldolgozó munkájuk korszerűsítéséhez, a korábbiánál jóval több miniszámítógép-rendszert kívánnak vásárolni és üzembe helyezni. az OSZV mindezt a hazai ipar választékából nem tudja kielégíteni és széles körű piackutató munka nyomán az egységes miniszámítógép rendszerhez tartozó, szovjet gyártmányú EMSZ 4 típusú kisgépet választotta ki, amelyből hosszabb távon vásárolni fog. az utóbbi egy év alatt ezekből már több mint tizet felszereltek magyar vállalatoknál, s azóta jól szolgálják a kisebb iparvállalatok gyorsabb, hatékonyabb ügyviteli munkáját. egyébként ezekhez a miniszámítógépekhez az OSZV komplett programrendszereket is ajánl.

a szovjet elorg egyesülés továbbra is szállít hazánkba nagyobb teljesítményű számítógépeket, eddig több mint száz eszr 20, 22 és 30-as típusú berendezést adtak el magyar partnerüknek. valamennyi nagyobb számítógépet kgst gyártásszakosítás alapján állítják elő. a közelmúltban megérkezett hazánkba a legújabb típus is, az eszr 35. ezeket a teljesen kiépített, nagyobb teljesítményű számítástechnikai rendszereket főleg az államigazgatás intézményeinél alkalmazzák, de egyre több iparvállalat is felszerel belőlük, s közvetlenül beállítja a termelésirányításba. valamennyi szovjet számítógép vevőszolgálatát a közelmúltban budapestben alakult elorg műszaki központ látja el.

/folyt.köv./

- 2 -

bb 2. /miniszámítógép-rendszerek...1.folyt./um

a szovjet nagy- és kisebb teljesítményű számítógépekért cserébe az OSZV elsősorban videoton számítógépeket, displayeket, nyom, világi és org perifériaegységeket, vezérlésautomatikát exportál a szovjetunióba.

a magyar és a szovjet számítástechnikával foglalkozó intézmények között tehát korántsem ujkéletűek a kapcsolatok. a következő években a közös kutatások, fejlesztő munkák és a gyártási együttműködés fokozódik. ezért különös jelentősége van annak a napokban aláírt együttműködési szerződésnek, amelyet az OSZV, az elorg és a budapesti szovjet tudomány és kultúra háza kötött meg. az együttműködés a hagyományos munkakapcsolatok mellett kiterjed közös politikai, kulturális és sportrendezvények szervezésére is. /mti/

-.-

bb 3. népfront kezdeményezés az olvasó népért mozgalom továbbfejlesztéséért

1 ár um bc hgy

1981. szeptember 23

az olvasó népért mozgalom közösségteremtő erejének elmélyítését, tartalmi-szervezeti továbbfejlesztését szorgalmazza a hazafias népfront országos titkárságának a napokban közzétett felhívása.

amikor a mozgalom 1969-ben utjára indult, olyan emberformáló tevékenységet tűzött célul, amely azt szolgálja, hogy a művelődés, a tanulás, az anyanyelv ápolása mind többek személyes indítékává, közösségi ügyé váljék, s az abban résztvevőket az egész nemzet műveltségét gyarapító közös munkára serkentse - hangoztatja a dokumentum. az azóta eltelt esztendő eredményei arra kötelezik az olvasó népért mozgalom munkásait, hogy keressék a megújulás, a továbbfejlődés útját, lehetőségeit. az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy az alkalomszerű akciók után a jövőben az állandóan működő, tudatos csoportok kialakulását szükséges elősegíteni. e munkában nemzetünk haladó hagyományai is hasznosíthatók, hiszen egy évszázados multu munkás- és paraszt olvasóköri tevékenykedtek hazánkban, amelyek népi kezdeményezésekből, saját erejükkel létesítettek könyvtárakat, olvasótermeket, s teremtettek otthon minden jószándéku művelődési vállalkozásnak.

/folyt.köv./

- 3 -

bb 3. /népfront kezdeményezés...1.folyt./um

a népfront mozgalom kötelessége, hogy a különböző helyi kezdeményezéseket - az utóbbi években létrejött olvasóköroket, klubokat, könyvbarát köröket - összefogja és segítse, ennek érdekében hívja fel a hazafias népfront az olvasó népet mozgalom minden hívét, valamennyi támogatóját: erősítsék a már meglévő művelődő közösségeket, s járuljanak hozzá mind több új olvasó kör megteremtéséhez. támaszkodjanak e munkában a könyvtárakra, a művelődési otthonokra, a művelődés teljes intézményszerűre. társadalmi összefogással megsokszorozhatjuk erőnket nemzeti kulturánk ápolásában - hangzik a felhívás. /mti/

-.-

bb 4. jelentkezőket várnak a józsef attila szabadegyetemre

i kj um bc hgy

1981. szeptember 23

még másfél hétig várják a jelentkezőket a tit budapesti józsef attila szabadegyetemére. eddig több mint nyolcszázan iratkoztak be a társadalomtudományi, az irodalmi, a természet-tudományi és a műszaki tagozatokra, valamint az egyetemi előkészítőkre.

a legnagyobb érdeklődés - a hagyományokhoz hiven - a pszichológiai, a külpolitikai, a valláskritikai, a régészeti, egyes történelmi és jogi témák iránt nyilvánult meg. népes hallgatóság előtt tarthatják majd előadásaikat a drámatörténeti, az anyanyelvi, a művészettörténeti, a zeneművészeti, a filmművészeti, a számítástechnikai, a csillagászati, a technikai és az egyes speciális kollégiumok előadói. csaknem ezren váltottak eddig bérletet, amely 25, különböző témájú foglalkozás látogatására jogosít.

a szabadegyetemi ténév október közepén kezdődik. a nagy érdeklődésre való tekintettel egyes, még be nem telt sorozatokra október 2-ig elfogadnak jelentkezéseket a tit budapesti szervezetének muzeum utcai székházában. /mti/

-.-

- 4 -

bb 5. vasárnap is sugároz műsort a televízió a 2-es csatormán

i kj um bc hgy

1981. szeptember 23

októbertől vasárnaponként is sugároz műsort a televízió a 2-es csatormán. a nézők kívánságának eleget téve határoztak úgy a magyar televízió vezetői, hogy a hét más tv-s napjaihoz hasonlóan ezentúl mindkét programot bekapcsolhatják majd a nézők. az újabb vetítési lehetőség alkalmat kínál az archívumban őrzött alkotások újbóli felhasználására is.

első alkalommal október 4-én jelentkezik vasárnap a --es adó: 17 órai kezdettel vetítik az emil zola, avagy az emberi méltóság című 4 részes, magyarul beszélő francia filmorozat első epizódját. a film forgatókönyve archív dokumentumok és armand lanoux jó napot, zola un című műve alapján készült. zola szerepében jean topart francia színész mutatkozik be a magyar tv-nézőknek.

a jövőben esti időben is közvetítenek műsort vasárnap a 2-es programon. /mti/

-.-

bb 6. fejlődő kőbánya

i ri um bc hgy

1981. szeptember 23

kőbányán a városközpontban a vi. ötéves terv végéig még 236 lakást adnak át, s addig telepszerűen mintegy ezer munkáslakás is épül a kerületben - hangzott el a x. kerületi tanács legutóbbi ülésén.

figyelembe véve az elmúlt tíz év eredményeit is, 1985-ig 14 ezer lakással gyarapodik a kerület, csaknem 60 ezer embernek nyújtva kényelmes otthont. a lakásépítkezések mellett az ide-települő emberek jobb ellátására, kényelmes kiszolgálására e tervidőszakban 1500 négyzetméterrel növelik a kereskedelmi és a szolgáltatói hálózatot. egyebek között új husbolt, patyolat-fiók, gyógyszertár, édesség-, dohány-, óra-ékszer, valamint papír-írószer üzlet várja majd a vásárlókat. az építkezések mellett számos régi, megrozzant házat felújítanak. az év végéig a városközpontban lebontják a szanálásra ítélt épületeket. helyükön az állomás utca és a kőrösi csoma sándor ut közötti területen félszáz autót befogadó parkolót létesítenek.

//folyt.köv./

- 5 -

bb 6. /fejlődő kőbánya - 1. folyt./um

a fejlődő városrészben gyorsított ütemben valósul meg a közlekedési rekonstrukció; átalakul a kerületközpont forgalmi rendje, tömegközlekedése és gyalogos forgalma, folytatódik a kőrösi csoma sándor ut rekonstrukciója, ennek során a zalka máté tértől a kerületközpont felé eső részt sétáló utcává alakítják, díszburkolattal borítják. a jövő év első felében kezdik meg itt a régi épületek korszerűsítését, a háztartási bolt épületének belső udvarán a régi szükségslakások helyén üzleteket nyitnak, s felújítják a szivárvány áruháza is. ezt követően fognak hozzá az ugynevezett éles sarok átépítéséhez. közlekedésbiztonsági szempontból a jövő év végétől jelzőlámpák irányítják a forgalmat a kőbányai ut - pongrác ut - bihari uti csomóponton, a zalka máté téren, valamint a kőrösi csoma sándor ut - kápolna utcai kereszteződésben. az utolsó munkálatokat végzik a zalka máté téri autóbuszvégállomáson; innen indulnak és ide érkeznek az eddig a pataky istván téren végállomásozott autóbuszok is. /mti/

-.-

bb 8. nszk-beli, holland, angol megrendelések - pásztói melegítőik és pulóverek exportra

csiz um st hgy

1981. szeptember 23

a váci kötöttárugyár pásztói gyáregységében az idén elkészülő másfélmillió melegítő, szabadidő ruha, pamut és kevert szintetikus anyagú bluz, pulóver mintegy negyedét exportálják. a jelentős szovjet kivitel mellett - az év végéig százkilencvenegyezer melegítőt és pulóvert szállítanak moszkvába - mind több a nyugat-európai megrendelés. puma és saller emblemmel az nszk-ba szállítanak pásztói melegítőket, legutóbb pedig a holland jukotex cég lépett a gyár vásárlói sorába. külföldön is egyre népszerűbbek a gyár pamut és kevert szintetikus alapanyagú könnyű, jól mosható színes, felíratos pulóverei, amelyekből az esztendő végéig huszonötezer darabot szállítanak angliába. /mti/

-.-

bb 9. busahalászat tolnán

blb/um st hgy

1981. szeptember 23.

megkezdődött a busák őszi halászata a tolnai béke halászati tsz-ben. a zsákmányból ötven tonnányit szállítanak a gyomai halászati tsz feldolgozó üzemébe, ahonnan a halat irakba exportálják. a tolnai tsz az idén összesen 240 tonna, haltermesre, számít, ennek zöme ponty és busa, továbbá kevés süllő, harcsa, angolna, kárász és keszeg. a busahalászat befejeztével október elején kezdik meg a többi halfajta ,,betakarítását,,. /mti/

-.-
- 6 -

bb 7. olvasópályázat katonafiataloknak

um dg hgy

1981. szeptember 23

a honvédelmi minisztérium a fegyveres erők napja alkalmából nem születünk katonának elnevezéssel az 1981-82. évre olvasópályázatot indít. az akció - amelynek eredményét egy év múlva értékelik, összegzik - a katonafiatalok olvasóvá nevelését, illetve a könyvtarát katonák olvasási kulturájának fejlesztését tekinti feladatának. az olvasópályázat középpontjában azok a rangos szépirodalmi és memoár-alkotások állnak, amelyek mindenképp a hazafiaság, internacionalizmus, emberi és katonai helytállás, hősiesség és elvhűség kérdéseivel foglalkoznak. /mti/

-.-

bb 10. szövetkezeti husüzem - háztáji sertések

end um st hgy

1981. szeptember 23

jászberény lakóinak jó ellátása érdekében szövetkezeti husfeldolgozót üzemeltet a helyi kossuth termelőszövetkezet. a vágóhid és a husbolt ellátását csaknem teljes egészében a háztáji gazdaságokra alapozták. a szövetkezet ez évre hétezer hizott sertés felvásárlására kötött szerződést tagjaival, de mivel a tenyésztői kedv növekedett, ezt a mennyiséget várhatóan egy-kétezer darabbal megtoldják.

a szövetkezet tenyészanyaggal, korszerű takarmányok juttatásával is ösztönöz a háztáji lehetőségek kiaknázására. ebben az évben a kisüzemek részére 900 tonna takarmánykeverék, sertés és nyuláp előállítását tervezték. ez a mennyiség a jószág-tartás növekedése miatt kevésnek bizonyult, ezért a keverőüzemet kétműszakos termelésre állították át és terven felül további ötszáz tonna tápkeverékét szállítanak ki a háztáji portákra. a 105-110 kilós sertéseket folyamatosan veszik át a tagoktól, így biztosítják hogy a városban egyenletes, jó ellátás legyen friss husból és bő választékuk legyen huskészítményekből is. /mti/

-.-

bb 11. megszülettek az első kékrókák csabrendeken

bév um st hgy

1981. szeptember 23

megszülettek az első kiskrókák a csabrendeki egyetértés termelőszövetkezetben, ahol a múlt év végén 450 norvégiából származó tenyészállattal alakították ki a kékróka farmot. a csaknem 700 újszülött jól érzi magát a korszerű állattartó telepen, az 1-2 személyes ketrecekben, amelyeket csupán tetővéd az időjárás viszontagságaitól.

/folyt.köv./

- 7 -

bb 11./megszülettek ...folyt./um

az állományt most újabb import szállitmánnyal gyarapítja a termelőszövetkezet. szintén norvégiából vásároltak aranyglória és ezüst róka tenyészállatokat. a száz jövevényt már elszállásolták a kibővített telepen.

a csabrendeki termelőszövetkezetben a nyulvágóhid hulladékának hasznosítására kezdték meg a rókatenyésztést, s a vágóhid bővítésére alapozzák a rókaállomány további növelését is. a tervek szerint 1983-ban már 1500 tenyészállatot tartanak, s ezek évi szaporulata eléri a 7000 darabot. /mti/

bb 12. rüba kamionok után ford lotus kicsiben

mzs um st hgy 1981. szeptember 23

a rüba játék-kamionok után, amelyek rövid idő alatt igen népszerűek lettek a gyerekek körében, most elkészült a ford lotus forma 1-es versenyautó játékváltozata az elzett művek győri lemezárugyárában. az ötven centiméter hosszú, méretarányos versenykocsit maróczi kálmán tervező elgondolásai alapján szerkesztették. a műanyag-fém kombinációju alváz arany feliratos, fekete műanyag karosszériát hordoz, amely szakasztott mása az 1979-es versenyen rajthoz állt ford lotus kocsinak. elemei olyanok, hogy a modellező kedvű gyerekek és felnőttek némi átalakítással elektromos, vagy kis teljesítményű robbanó motort építhetnek bele. a hátsó hid cseréje révén rádióirányítású motorral is felszerelhető. a ford lotus modellből az év végéig 10 ezret adnak át a kereskedelemnek. /mti/

bb 13. az első gépek már dolgoznak - megkezdtek a fejlesztést a soproni szőnyeggyárban

mzs um st hgy 1981. szeptember 23.

két ndk-beli kettős szőnyegszövőgépet már munkába állítottak a soproni szőnyeggyárban, az idén megkezdett fejlesztés keretében. a nemzeti banktól 331 millió forintot kapott a sotex hosszú lejáratú hitelként, s további 100 millió forintot a saját fejlesztési alapjából költ a vi. ötéves tervben esedékes beruházásra. az összeg zöméből gépeket vásárolnak.

/folyt.köv./

- 8 -

bb 13. /az első gépek ...folyt./um

köztük olyanokat, amelyek a vegyiszálgyártó üzem kapacitását megduplázzák. ebben az üzemben a tiszai vegyikombináttól kapott granulátumból állítják elő a polipropilén fonalat, amelynek minősége azonos a korábbi években tőkés importból beszerezett fonaléval. a vegyiszálgyártó kapacitás bővítésével hazai alapanyagból készülhet a szövődei fejlesztésből adódó többletermék java. a fejlesztés keretében egy 6 és fél ezer négyzetméteres üzemcsarnokot is emelnek. a kivitelező győr megyei állami építőipari vállalat már hozzákezdett az építéshez.

a beruházás nyomán 1984-től a jelenleginél 1 millió 200 ezer négyzetméterrel több tűzött és szövött szőnyeg készül a soproni szőnyeggyárban. a fejlesztéssel kapcsolatos döntést körültekintő piaci felmérés előzte meg. eszerint a belkereskedelem és az építőipar is a korábbiaknál több szőnyeget igényel a következő években. ez garantálja a piaci hátteret a termelés bővítéséhez. /mti/

bb 14. több mint négyszázezren nyaraltak az idén a balatonpart szakszervezeti és vállalati üdülőházaiban

mzs um st hgy 1981. szeptember 23

a balatonnál lévő szakszervezeti és vállalati üdülők tulajdonképpén többségében már az utolsó turnusnál tartanak. több nyári üdülőház már be is zárta kapuit. a szakszervezeti nyaralóházakban az idén összesen mintegy 130 000 beutalt kétélt nyaralásáról gondoskodtak. a vállalati üdülőházakat is hozzászámítva az idei főszezonban, a balatonnál, mintegy négyszázezren tölthettek két hetet beutalással.

az ellátásra az idén sem volt panasz: a fő étkezésnél három menüből válogathattak a vendégek és csaknem mindenütt gondoskodtak ugynevezett kimélő menüről is. általános tapasztalat, hogy jobb volt a programszervezés, több volt a kulturális és szórakoztató esemény mint korábban. a balatoni nyári műsor mintegy négyszáz rendezvényét jól időzítették a turnusváltásokhoz. az üdülők saját műsorai és kirándulásai megfelelően egészítették ki a központilag szervezett programot. az üdülővendégek egynegyede vízikiránduláson is részt vett a szot vitorlásfloottájának hajóin. /mti/

-.-

- 9 -

bb. 15. másfélszeresére növekszik a termelés a szegedi öntődében
dob/st/gw hgy 1981. szeptember 23.

szeged egyik legjelentősebb nehézipari üzemévé fejlődött a vasöntőde. a befejeződött hetvenöt millió forint értékű rekonstrukció eredményeként öntvénytermelése a korábbinak csaknem a másfélszeresére, évi tízezer tonnára növekszik. a nagyarányu többlettermelést új építkezés és létszámnövelés nélkül, a berendezés korszerűsítésével oldották meg. a legfontosabb beruházás az ndk-beli és lengyel gyártmányu szállítószalagokból, vibrációs adagolókból, formázószekrényekből, önműködő üritő-szerkezetekből álló modern formázósor kialakítása volt. az újjáalakított üzem elősegíti a hazai mezőgazdasági motorok, autó-villamosági eszközök, villanymotorok, háztartási gépek jobb öntvény-illetve alkatrészellátását.

/mti/

- . -

bb. 16. meggyorsulnak a lakásépítkezések - szövetkezet és állami vállalat együttműködési megállapodása

end/st/gw hgy 1981. szeptember 23.

alagutzsalus peva technológiájú lakások közös építésére kötött megállapodást a szolnoki építőipari szövetkezet és a megyei állami építőipari vállalat. lakások építésére és karbantartására specializált szövetkezet az elmúlt években kezdte meg az új technológiával épülő lakások kivitelezését. eddig száz lakást adott át, százharminc lakás építése, illetve előkészítése folyamatban van. az új lakások kiváló minőségben készülnek el, de az átadási határidőket elnyújtotta a megfelelő szakipari kapacitás hiánya.

ezen a gondon segít az együttműködési megállapodás, amely szerint a szövetkezet készíti el az épületek szerkezeteit, a fogadószint kialakítása és a befejező szakipari munkák elvégzése viszont már az állami vállalat dolgozóinak a feladata. közös vállalkozásban évente egyelőre nyolcvan peva technológiájú lakást építenek fel az eddiginél több hónappal rövidebb határidő alatt. az építőipari vállalat folyamatosan szállítja az alagutzszerűsítéshez szükséges betont, gondoskodik a gépekről és tervezői kapacitását is kölcsönzi a vállalkozásnak. az első közös lakásokat jászberény térségében építik fel.

/mti/

- . -

08.00/gw

-10-

$\frac{810}{3P}$

bb. 17. őszi gátszemle a közép-tisza vidékén

end/st/gw hgy 1981. szeptember 23.

megkezdődött az ár-és belvizvédelmi művek őszi vizügyi szemléje a közép-tisza vidékén. a terület vizügyi igazgatóságának szakemberei 600 kilométer tiszai, körös menti, zagyvai és hortobágy-berettyói fővédonalat járnak végig, tüzetesen megvizsgálják a gátak, töltésszakaszok, partoldalak állapotát, ellenőrzik a gátorházak körzetében tárolt védelmi anyagokat, a szakszolgálat felkészültségét.

az elmúlt néhány év tartós, nagy árvizei több helyen megromgálták a tisza partszakaszait ezek helyreállításán nagy erővel dolgoznak. tiszakécske térségében még ebben az évben befejeződik közel két kilométer hosszú baloldali partszakasz meg erősítése, a jövő évtől a folyó másik oldalán folytatják a helyreállítást. az árvíz egyre többször veszélyezteti mártfű térségét, a tisza cipőgyárat, ezért a folyó itteni szakaszán is megkezdtek a partvédelmi művek kiépítését. tiszaburánál töltés-áthelyezéssel tészik biztonságosabbá a folyó gátjait.

/mti/

- . -

bb. 18. új gépek a mecseki szénbányákban - nagyobb biztonság, növekvő teljesítmények

han/st/gw hgy

1981. szeptember 23.

fontos műszaki fejlesztési programok, kísérletek színterei a mecseki szénbányák többszáz méter mélységben lévő munkahelyei. céljuk, hogy a természeti veszélyek és nehézségek közepette is biztonságosabban, gazdaságosabban kerüljön a felszínre a mecsek értékes, kokszotható szene.

kossuth-bányában a sow-80 típusu önjáró fejtés biztosító vizsgázik. a több mint negyven millió forint értékű berendezés legfőbb előnye, hogy egyidejűleg két szállítóberendezésre tud termelni. a vasasi bányában diesel-meghajtásu, gumikereken mozgó, önjáró rakodó-szállító gépet állítottak munkába. a berendezés jó tulajdonságairól a bauxit- és ércbányászatnál szereztek tudomást. a gyártó nyugatnémet cég pedig vállalkozott arra, hogy a berendezést alkalmassá teszi metánveszélyes bányabeli használatra. ezt vizsgáztatják most vasason, máris jó tapasztalatokkal. a gép egyszerre két köbméter követ rak fel és szállít az 50-80 méter távolságban levő gyűjtőhelyre, s visszafelé kézhez hozza a bányászoknak a biztosító elemeket, mivel nem pályához kötött, egyszerre két vágathajtó csapatot tud kiszolgálni. a gyors, biztonságos kiszolgálás eredményeként a műszakonként egy főre jutó vágathajtási teljesítmény ezen a munkahelyen 22-23 cm-ről 43 cm-re nőtt.

/mti/

- . -

08.05/gw

- 11 -

$\frac{815}{3P}$

bb.19. automatizált riasztás - bányászokat védő új műszereket mutattak be tatabányán

ráb/kz/ig pr

1981. szeptember 23.

Önműködően mérik, másodpercek alatt kimutatják a bánya levegőjének esetleges metántartalmát azok a korszerű, hordozható mérőműszerek, amelyekkel fokozatosan ellátják a hazai bányákat - jelentették be a bányászokat védő új típusú mérő- és riasztó műszerek szerdán tatabányán megrendezett bemutatóján. A meghívott szakemberek, közöttük az érc- és a bauxitbányák képviselői alaposan megismerhették azokat a műszereket is, amelyek már a bányatárság levegőjének minimális metánszennyezettsége esetén is automatikusan kikapcsolják az egész bánya áramszolgáltatását. megismerhették a bemutató résztvevői a tatabányai szénbányáknál jól bevált tűzvédelmi berendezéseket is. ezek teszik lehetővé, hogy a központi bányamentő állomás nyomban tájékoztatást kapjon arról, ha valamilyen bányában például tüzgóc, öngyulladás kialakulására utaló szénmonoxidot észlelnek a beépített műszerek.

az országos tapasztalatcserén a tatabányaiakon kívül a nógrádi, a pécsi és más bányavállalatok képviselői is ismertették biztonsági műszereik gyakorlati tapasztalatait. valamennyien elmondották, hogy évről évre jelentős összegeket költenek a biztonsági műszerpark bővítésére, a legújabb riasztó és mérőkészülékek beszerzésére. csupán a tatabányai vállalat 5,6 millió forint értékű műszert vásárolt az elmúlt egy esztendő alatt./mti/

bb. 20. új festőüzem az élgép szombathelyi gyárában

kre/kz/gw pr

1981. szeptember 23.

új festőüzemet adtak át rendeltetésének szerdán szombathelyen az élgép 4. számú gyárában. a 35 millió forintos költséggel kialakított 1110 négyzetméter alapterületű üzemben negyedéves idő alatt vonhatják be korróziógátló egészséget védő festőréteggel a gyár termékeit - a háztartási gépeket, a tejfeldolgozó és kenyérgyári gépsorokat, valamint az óriási tartályokat - mint korábban, a felszerelt levegőcserélő és porelszívó lényegesen javítják az ott dolgozók munkakörülményeit is. az új üzem határidőre, a tervezett beruházási költségek túllépése nélkül készült el. a legkorszerűbb technológiai gépek, berendezések kétharmada osztrák importból származik, viszont amit lehetett, azt a gyár szerelői készítették el az importköltségek csökkentése érdekében.

az élgép szombathelyi gyára csaknem félmilliárd forint értéket állít elő évente, s termékeinek kétharmadát exportálja: algéria, csehszlovákia, irak, mongólia az ndk, és a szovjetunió tartozik állandó vásárlói közé. *(az nsk)*

/mti/

11.57/gw

12
3P

bb.21. a győr-sopron megyei képviselőcsoport ülése

cser/kz/ig hgy

1981. szeptember 23.

a mezőgazdaság és az élelmiszeripar helyzetéről, valamint az időszaki környezetvédelmi tennivalókról tárgyaik szerdán csornán tartott ülésén az országgyűlési képviselők győr-sopron megyei csoportja. a képviselők örömmel nyugtázták, hogy a megye mezőgazdasága az országos átlagot meghaladó termelési eredményeket produkált; az egy hektárra számított állatsűrűség pedig éppen ebben a megyében a legnagyobb. a nagyüzemek növekvő termelését jól egészítik ki a kisgazdaságok: a két ágazat szoros összhangban, egymást segítve fejlődik. jelentős eredményként értékelték a képviselők a hansági ősgyepék hasznosítását: e területen - intenzív öntözéssel - az egykori hozamokat többszörösére növelték, s ugyanakkor meghonosították a rideg szarvasmarhatartást.

a környezetvédelmi munka egyik sikereként került szóba a tanácskozáson az, hogy a megye természeti értékei - együttesen mintegy 23 ezer hektáron - ma már védeltséget élveznek. közülük a soproni hegyvidék, a fertő táj és a hanság. védett területei európai viszonylatban is ritka értékekkel rendelkeznek.

a megoldásra váró feladatok közül első helyre sorolták az abból adódó tennivalókat, hogy a megye 22 települését - a kutak vizének fertőzöttsége miatt - ma már tartálykocsikkal kell ellátni ivóvízzel. kifogásolták a képviselők, hogy vontatottan halad győrről a szennyvittisztítás megoldását szolgáló program megvalósítása. emiatt a győri folyók, különösen a mosoni-duna vizének minősége romlik. emellett elismeréssel szóltak az ülésen azokról a nagyüzemekről, amelyek jelentős összegeket költöttek szennyvizeik tisztítására: közöttük a petőházi cukorgyár, a mosonmagyaróvári kötöttárugyár és timföldgyár, valamint a győri szeszgyár. korábban valamennyien nagy mértékben szennyezték a környékükön lévő élő vizeket. időközben nemcsak termelőberendezéseik korszerűsítésére, hanem az általuk felhasznált nagytömegű víz tisztítására is sokat költöttek./mti/

bb.22. halálos közlekedési balesetek

gk/ig hgy

1981. szeptember 23.

győrszentiván belterületén egy közúti felüljárón dér istván 59 éves rokkantsági nyugdíjas, helyi lakos kerékpározás közben elesett és a helyszínen meghalt. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a baleset vizsgálatát.

/folyt.köv./
13.30/ig

- 13 -

14
3P

bb.22. /halálos ... folyt./ig

heves megyében kömlőn egy tehergépkocsi elütötte a kerékpárján közlekedő szászai jános 37 éves téesz-tag, helyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a kerékpáros megszegte az elsőbbségi szabályt.

pest megyében örkény külterületén kulcsár józsef 24 éves esztergályos, helyi lakos személygépkocsijával elütötte az elötte segédmotoros kerékpárján közlekedő bihari józsef 25 éves italmérő, dabasi lakost, aki a kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint kulcsár józsef a személygépkocsival nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel közlekedett. a rendőrség gépjárművezetői engedélyét bevonta./mti/

- . -

bb.23. időjárásjelentés

zsu hgy

1981. szeptember 23.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. szeptember 23-án 13.00 órakor:

szórványos záporok, zivatarok

nyugat-északnyugat Európában továbbra is változékony az időjárás. az atlanti óceán felől érkező léghullámok hatására gyakran beborul az ég, és esők, záporok, főként a délutáni órákban zivatarok alakulnak ki.

szárazföldünk középső vidékein, a földközi- és a fekete-tenger térségében ugyanakkor folytatódik a meleg, nyári idő. a meleg levegő fokozatosan áttérjed a kelet-európai síkság fölé is, így enyhébbre fordul az idő arrafelé is.

házunkban kedden tulnyomóan napos, meleg, nyári idő volt. a hajnali órákban helyenként még párás volt a levegő, a hőmérséklet csúcserőke 27 és 31 fok között váltakozott. többfelé fújt erős déli, délnyugati szél. az éjszakai is szokatlanul enyhe volt. ma hajnalra 12, 20 fokig hűlt le a levegő. délelőtt folytatódott a napos idő. a hőmérséklet 11 órakor 24 és 28 fok között alakult.

/folyt.köv./
13.35/zsu

-14-

14¹⁰
37

bb.23./időjárásjelentés ... folyt./zsu

budapest belterületén kedden a hőmérséklet napi középértéke 23,3 fok volt, 8,0 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 27 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnyomás 1013 mbár, gyengén süllyedő.

várható időjárás csütörtök estig:

nyugat felől többizben erősen megnövekedő felhőzet, előbb a dunántulon, majd keleten is szórványosan záporral, zivatarral. többfelé erős délnyugati, később a dunántulon északnyugatra forduló és időnként viharossá fokozódó szél. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12 és 17 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön északnyugaton 21 és 25, máshol 25 és 29 fok között.

a duna vizállása budapestnél 256 cm, hőmérséklete 16.5 fok.
/mti/

- . -

bb.24. évi 40 millió forint megtakarítás - megelőzik a vízkölerakodást székesfehérváron

zsi/kz/zsu hgy

1981. szeptember 23.

1982. januártól vegyszeres kezeléssel védik székesfehérvár egész ivóvízhálózatát a vízkölerakodástól. az új eljárás alkalmazásával - évi 9 millió forintos költséggel - 40 millió forint értékű energia- és karbantartási ráfordítást takarítanak meg - jelentették szerdán székesfehérváron, az energetikai tudományos egyesület ankétján. székesfehérváron ugyanis 24-25 német kemény-ségi foku vizet használnak, a lerakódó kalcium- és magnéziumkarbonát 6-8 év alatt tönkretette az alap- és a felszálló vízvezetékeket, a melegítő kazánokat. az üzemeltetők három éves vegyszeradagolási kísérlete igazolta, hogy a vízkövesedés lássonként átlag 547 forint karbantartási költség-többletet és az egész városban 5 millió köbméter földgáz - szükségtelen eltüzelését okozta évente. hangsúlyozták a tanácskozáson, hogy az országos vízügyi hivatal nyilvántartása szerint az ország nagyobb településeinek 60 százalékán az ideálisnál keményebb ivóvizet használnak, vagyis nagyobb városainkban mindenütt ajánlatos volna alkalmazni a vízkölerakodást meggátoló, vegyszeres kezelést.

a székesfehérvári tanácskozáson kitértek arra is, hogy a három éve folyó vegyszeres kísérleteket folyamatosan ellenőrizte az országos közegészségügyi intézet és a foszfát tartalmu por-készítmény adagolását az egészségügyi minisztérium engedélyezte.
/mti/

13.40/zsu

-15-

14⁴⁰
37

15⁰⁵
37

bb.25. hézső ferenc festőművész kiállítása

dob/kz/zsu hgy

1981. szeptember 23.

a hódmezővásárhelyi divat kötöttárugyár művelődési házában szerdán megnyílt hézső ferenc hódmezővásárhelyen élő munkácsy di-
jas festőművész kiállítása. a tárlatot október 2-ig tekinthetik
meg az érdeklődők. a zárás napján a gyár dolgozói találkoznak a
művésszel. a gyár művelődési háza egész
sorozat hasonló kiállítását összekapcsolt munkás-művész találkozót
rendez. /mti/

-.-

bb.26. óvári miklós fogadta a kongói munkapárt pb -tagját

s/dg/zsu hgy

1981. szeptember 23.

óvári miklós, a magyar szocialista munkapárt politikai
bizottságának tagja, a központi bizottság titkára szerdán fogadta
jean-pierre thystere-ichicayat, a kongói munkapárt politikai bi-
zottságának tagját, aki üdülésen tartózkodik hazánkban.

a sziléléyes, elvtársi légkörű megbeszélésen véleményt cse-
reltek a két párt ideológiai munkájáról és időszerű nemzetközi
kérdésekről. /mti/

-.-

bb.27. kedvező tapasztalatok baranyában az ötnapos munkahétről

kász/kz/zsu hgy

1981. szeptember 23.

az ötnapos munkahét bevezetése kedvező fogadtatásra talált
baranyában, bár megvalósításának módjáról megoszlanak a vélemények
- állapította meg szerdán pécsent tartott ülésén a szakszervezetek
megyei tanácsának elnöksége. az év közepe óta a megyében huszon-
négyezren dolgoznak az új munkarend szerint, s jövőre - fokozatos
áttérés nyomán - minden öt baranyai munkavállalóból négy - össze-
sen százhatvanhétezer ember - élvezheti az évi százhuszonnyolc
pihenő, illetve szabadnapot.

a munkarend-változást megelőzően a vállalatok eltérő saját-
osságaihoz megfelelően különböző programok, tájékoztatók több-
féle változatát tervezték és vitatták meg, a dolgozó képviselői
fórumaival, amelyeken a döntéseket hozták.

/folyt.köv./
14.15/zsu

-16-

14.15
3P

14.15
3P

3P

bb.27./kedvező ... folyt./zsu

a megváltozott munkakezdések miatt a 12. számú volán harminc
utvonalán közlekedő helyközi illetve helyijáratu autóbusszai-
nak menetrendjében hároszáznegyven módosítást hajtott végre,
az eddig áttért nyolc baranyai iparvállalat igényeinek megfe-
lelően. a változtatást jelenleg előkészítő vállalatok figyelmét
az ülésen felhívták arra, hogy az aprófalvas megye települései-
ről bejáró dolgozók lakóhelyeiről is tájékoztassák az ötnapos
munkahét bevezetését koordináló megyei operatív bizottságot.

a kezdeti tapasztalatokat összegezve az ülésen rámutattak,
hogy a kereskedelmi dolgozók hosszúnak tartják az üzletek
szombati nyitvatartási idejét, a pedagógusok jövedelmük csökke-
nésétől és a pihenőnapok terhére megtartott továbbképzésektől
tartanak, a folyamatos egészségügyi ellátás érdekében pedig több
dolgozóra volna szükség a rendelőtételekben és a kórházakban.

az ülésen megfogalmazott állásfoglalás leszögezte, hogy az
alapellátást és a szolgáltatásokat változatlan színvonal mellett
az adott körzet tényleges igényeihez kell igazítani, s érdekei-
ket a termelési feladatok megoldása alá kell rendelni. a szak-
szervezeti szervektől egyebek között azt kérték, hogy kísérik
figyelemmel a dolgozók munkabérének alakulását, mert az a
munkaidő mérséklése és az ebédidő munkaidőn kívülre helyezése
miatt nem csökkenhet. /mti/

-.-

bb.28. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14 óráig

ig

1981. szeptember 23.

1. a hét végén zárul a nyári időszámítás
2. együttműködés a magyar és a szovjet számítástechnikai
vállalatok között
3. népfront kezdeményezés: olvasó népért mozgalom továbbfejlesztése
4. jelentkezőket várnak a józsef attila szabadegyetemre
5. vasárnap is sugároz műsort a tv 2-es csatornája
6. fejlődő kőbánya
7. olvasópályázat katonafiataloknak
8. pásztói melegítő és pulóverek exportra
9. busahalászat tolnán
10. szövetkezeti husüzem - háztáji sertések
11. megszülettek az első kékrókák csabrendeken

/folyt.köv./

14.20/zsu

-17-

14.20
3P

14.20
3P

3P

bb,28./a belföldi ... folyt./zsu

12. ford lotus játékautó
 13. megkezdtek a fejlesztést a soproni szőnyeggyárban
 14. szakszervezeti, vállalati nyaralási mérleg a balatonnál
 15. másfélszeresére növekszik a termelés a szegedi öntödében
 16. meggyorsulnak a lakásépítkezések
 17. őszi gátszemle a közép-tisza-vidéken
 18. új gépek a mecseki szénbányákban
 19. automatizált riasztás
 20. új festőüzem
 21. a győr-sopron megyei képviselőcsoport ülése
 22. közlekedési balesetek
 23. időjárás
 24. évi 40 millió forint megtakarítás
 25. festőművész kiállítása
 26. óvári miklós fogadta
 27. kedvező tapasztalatok az ötnapos munkahétről baranyában
 28. hírjegyzék
- /mti/

-.-

bb.29. négy és félmillió hektár védelme légi úton - sajtótájékoztató a mém repülőgépes szolgálat munkájáról

t/kg/s/sl/zsu hgy

1981. szeptember 23.

a mezőgazdasági nagyüzemi termelésben mindinkább fokozódik a légi növényvédelem jelentősége. e tevékenységről tartott sajtótájékoztatót szedán farkas lászló, a mém repülőgépes szolgálat főigazgatója, a szolgálat budaörsi központjában.

elmondta, hogy az idén összesen 4,5 millió hektár zöldséget, gyümölcsöt, cukorrépa táblát, s a történelmi borvidék szőlőit kezelték a helikopterek, repülőgépek, s további 200-300 ezer hektáron végzik el a még aktuális munkát többi között a tápanyag-utánpótlást. a légi növényvédelem meglehetősen költséges, mégis kifizetődő a gazdaságoknak, hiszen a repülőgép naponta átlagban 25-30 hagyományos földi permetezőgép munkáját végzi el. a modern növényvédelemben a gyorsaság egyébként is döntő tényező. fokozott veszély esetén például a szőlőt támadó szürkepenészt repülőgéppel, akár ezer hektáron táblán is két-három nap alatt elháríthatják, ugyanez hagyományos módon egy hétnél is tovább tart, amikor már komoly károk keletkezhetnek.

/folyt.köv./

14.30/zsu

-18.

16.10

bb.29 . /négy és félmillió hektár ... folyt./zsu

a szolgálat több mint 200 repülőgépe és helikoptere a növényvédelem mellett más módon is bekapcsolódik a korszerű gazdálkodásba. repülőgépről például olyan vegyszer kiszórása, vált lehetővé, amely a napraforgó vagy repcetáblákon összhangba hozza az érést, s így a betakarításnál az egyébként gyakran keletkező 30-40 százalékos veszteségek elkerülhetők. az idén elsősorban somogy és zala megyében fakarították be ily módon a rep-
cét.

a gépek jobb kihasználására sok mezőgazdasági üzem saját repülőgépet vagy helikoptert vásárolt és társulat alapított. jelenleg nyolc ilyen társulás működik a többi között tokajban, boglárlellén és egerben. a mém szolgálatára számukra is segítséget nyújt: szaktanácsot ad, a gépeket karbantartja, s még a pilótákat is biztosítja.

a növényvédőszeresek mindinkább drágulnak, ezért a szolgálat olyan új megoldásokat keres, amelyekkel csökkenthetők ezek a költségek. legnagyobb jövője a repülőgépes fényképezésnek van. egy-egy nagyobb tábláról készített fényképről szinképelemzéssel megállapítható, hogy a tábla melyik része fertőzött, s így csak ezt a területet vegyszerezik. az üzemi kísérletek szerint a növényvédelem költségeinek 60-70 százalékát is meg lehet takarítani ezzel a módszerrel. a szolgálatnak ezt a video-rendszerét jövőre már több gazdaságban a gyakorlatban is kipróbálják./mti/

-.-

bb.30. japánban vendégszerepel Lukács ervin

t/kj/zsu hgy

1981. szeptember 23.

hathetes vendégszereplésre szerdán japánba utazott Lukács ervin érdemes művész, a magyar állami operaház karmestere. a neves dirigens - aki korábbi sikeres turnéi elismeréseként kapott újabb meghívást a távol-keleti országba - tizenöt koncerten vezényli majd a japán filharmonikusokat, valamint a japán rádiózenekart./mti/

Liszt-dijas, az mnk

bb.31. a védett kertek sorsa - a népfront természetvédelmi albizottságának ülése

sam/kz/ig hgy

1981. szeptember 23.

a hazánk területén található mintegy ezer országos és helyi jelentőségű kastélykertből, ligetből, arborétumból, botanikus kertből 145-öt nyilvánítottak eddig védetté. 25 európai és országos jelentőségű kertünk azonban már olyan leromlott állapotban van, hogy ha 10-20 éven belül nem történik meg a helyreállításuk, akkor végképpen tönkre mennek - állapította meg nagy béla egyetemi tanár, a hnf országos elnöksége mellett működő természet- és tájvédelmi albizottságnak szerdán a szarvasi pepi-kertben megtartott ülésén. nagy béla, az albizottság elnöke átfogó képet adott hazánk arborétumainak helyzetéről, megóvásuk, fejlesztésük lehetőségeiről, s meghatározta a népfront-mozgalom ezzel kapcsolatos feladatait.

/folyt.köv./

14.55/ig

- 19 -

bb.31. / a védett kertek .. folyt./ig

egyes kertek, közöttük a soproni, a zirci, a sárvári, a zirci, a szelestei és a vácrátóti fenntartása és fejlesztése mintaszerű, az alsóudobozai, a szarvasi, a szabadkigyósi és több más védett kert viszont elhanyagolt. pedig a kertek a jelenleginél nagyobb szerepet vállalhatnak a génanyag védelmében, megőrzésében, tárolásában. a nagy tudományos értéket képviselő kertek ugyanakkor nem lebecsülendő szerepet játszanak az oktatásban, az ismeretterjesztésben és az üdülésben is: a védett parkok évente majdnem egymillió látogatót fogadnak.

a népfront természetvédelmi albizottsága a rekonstrukció mellett sürgősen a helyi szervek együttműködését, a társadalmi erők bevonását a kertek fenntartására, s egyebek közt javasolja településenkénti kis arborétumok kialakítását, arborétum baráti körök, szervezését.

a népfrontos szakemberek a szarvasi ülésen megismerkedtek az évente százezer látogatót fogadó, 83 hektár területű pepi-kerttel, amelyben a fa- és cserjefajok száma meghaladja a másfélezret. a pepi-kert hazánk legnagyobb és legértékesebb nemzetközi hírű élőfa-gyűjteménye, amelynek tudományos és eszmei, valamint esztétikai értéke felbecsülhetetlen. a mintegy száz éves gyűjtemény gazdag szaporítóanyag bázis /génközpont/, amely a hazai környezetvédelemben alkalmazható fajtaválaszték növelésének nagy lehetőségeit rejti magába./mti/

☞ mások, közöttük - . -

bb.32. fertőző volt a vize - bazárták a kaposvári uszodát

gom/kz/ig hgy

1981. szeptember 23.

bezárták a kaposvári uszodát, mert a fürdővendégek közül harmincnyolcan dizentériás fertőzést kaptak.

a somogy megyei közegészségügyi és járványügyi állomás szakemberei, a folyamatban lévő vizsgálat eddigi adatai alapján két okra gyanakszanak: vagy egy közelmúltban - szeptember 16-án - történt csőtörés körülményei - a kötelező fertőtlenítés elmulasztása - miatt következett be a fertőzés, vagy pedig azért, mert valaki betegen használta a termálvizes medencét, ahol a kórokozók különösen gyorsan elszaporodnak.

a köjál felhívással fordult azokhoz, akik a múlt hét második felében az uszodában jártak, s azt követően hasmenéses, hányingeres tüneteket észleltek, hogy sürgősen forduljanak orvoshoz, hiszen környezetüket tovább fertőzhetik.

a vizsgálat pontos eredménye két nap múlva várható./mti/

15.10/ig

- 20 -

15.10.25
10.25
S

bb 33. bartók béla emlékére - sajtótájékoztató a nemzeti galéria kiállításáról

t ag um bc hgy

1981. szeptember 23

a magyar nemzeti galéria c-épületének földszintjén szeptember 24. és november 30. között tekinthető meg a bartók béla emlékére című kiállítás. ez utóbbi meghatározás azonban - ahogyan éri gyöngyi, a galéria megbízott főigazgatója szerdai sajtótájékoztatóján kifejtette - nem teljes a rendezők és a látogatók közös megemlékezésének, bartók béla előtti tisztelgésének szánják ezt az ujszerű bemutatót, amely a galéria és a bartók archívum együttes munkájának eredménye.

az elsötétített terembe lépett bartók élesen megvilágított portréja fogadja. a zeneszerző arcának hatalmasra nagyított, élete különböző szakaszaiban készült hét felvétele hét, tételre, tagolja a kiállítást. a stációk történeti-kronológikus sorrendben következnek, és minden állomás három olyan egységet foglal magában, melyek tartalmukban kiegészítik egymást.

a hét benyilóban, folyamatosan négy-hatperces filmek peregnek, bartókhöz szorosan kapcsolódó felvételeket, illetve a zeneszerző művészi és emberi világát, korát meghatározó epizódokat mutatva. fényes bálók képei váltakoznak vályogviskók felvételeivel, kották részletei láthatók, közben idézetek hallatszanak bartók cikkeiből, leveleiből és - természetesen - zenéjéből.

a második részegység a dokumentumoké. a filmek korszakához kapcsolódó fotókon kívül számos olyan, eredeti, kuriózumnak is minősíthető tárgyi emlékek kapnak itt helyet, mint például rippl-rónai józsef vagy yehudi menuhin levelei. látható a cantata profana alapjául szolgáló román balladának a nyugatban nyomtatásban megjelent szövegén bartók kézírásos módosítása; tanulmányainak, így akadémiai székfoglalójának fogalmazványai; eredeti partitúrák; a kékszakállu herceg vára befejező sorai balázs béla kézírásával. bemutatják bartók személyes tárgyait, könyveit is.

festmények, szobrok, grafikák teszik teljessé az összképet. olyan művészek alkotásai tekinthetők meg, akik szoros szellemi rokonságban alkottak bartókkal életének egy-egy korszakában. lechner ödön szecessziós és molnár farkas bauhaus-hatást mutató építészeti tervei; a nyolcak és az aktivisták alkotásai mellett a bartóki eszmeiséggel szoros párhuzamba állítható festmények, derkovits gyula és vajda lajos művei érzékeltetik a látogató szemében a kor és művészete jellemző vonásait.

/folyt.köv.

- 21 -

15.36/um

15.10.25
10.25
S

bb 33. /bartók béla...folyt./um

zene és film, dokumentum és fotó, fény- és hanghatások együttese teszi a kiállítást különlegessé, a centenáriumi év és a budapesti művészeti hetek egyik kiemelkedő jelentőségű eseményévé - mondotta a megbízott főigazgató. /mti/

-.-

bb 34. megkezdődtek a magyar-mongol tárgyalások

t sb um sl hgy

1981. szeptember 23.

a parlamentben szerdán, plenáris üléssel megkezdte munkáját a magyar-mongol gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság 15. ülészsaka. a tárgyalásokat borbándi jános miniszterelnök-helyettes és tümenbajarin ragcsa, a mongol népköztársaság minisztertanácsának első elnökhelyettese, a bizottság társelnökei vezetik.

üdvözlő beszédében borbándi jános többek között elmondotta, hogy az előző ülészsak óta elmélyültek és néhány területen bővültek is a kétoldalú gazdasági kapcsolatok, megelégedéssel állapította meg, hogy a két fél közös erőfeszítésével megvalósított harhorini malom és az ulánbátori központi ruhagyár rekonstrukciója, a darhani huskombinát kiegészítő berendezéseinek szerelése jól halad. kedvező, hogy az eddigi eredményekre alapozva a szonginói biokombinátban sor kerülhetett a termék-szerkezet korszerűsítésére. kölcsönös külkereskedelmi forgalmunk is tovább bővült.

válaszában tümenbajarin ragcsa megállapította, hogy a két fél teljesítette azokat a határozatokat, amelyeket a kormányközi bizottság 14. ülészsakán hoztak. előirányzataik teljesítésével a közösen létesített gyárak is sikeresen segítik a mongol népgazdaság fejlesztését. eredménnyel járt ugyanakkor a földtani kutatás és a vizgázdálkodás mongol szakembereinek, kádereinek képzéséhez nyújtott magyar közreműködés is.

az ülészsak programja szerint egyebek között áttekintik a két ország gazdasági kapcsolatainak alakulását, feltárják az együttműködés bővítésének újabb, kölcsönösen előnyös lehetőségeit, valamint megvizsgálják azokat a javaslatokat, amelyek megvalósításával a műszaki és tudományos kapcsolatok elmélyítését és kiszélesítését segítik. /mti/

-.-

15.40/um

- 22 -

16.10
10.25

bb 35. könyv az ősi művészetekről

t kj um bc hgy

1981. szeptember 23

hiánypótló néprajzi kiadvány látott napvilágot a napokban: bodrogi tiberius művészettörténész törzsi művészet című kétkötetes munkája a civilizáció előtti művészetéről. a corvina kiadó gondozásában megjelent könyvet szerdán a vörösmarty téri zeneművészek klubjában tartott sajtótájékoztatón mutatták be.

a tudományos igényű, ugyanakkor közérthető mű elkészítésében a hazai és a külföldi néprajz-kutatás számos kiváló szakembere működött közre. mindenekelőtt a külső hatásoktól még érintetlen, vagy alig befolyásolt törzsi művészet megismertetésére vállalkoztak, körképet nyújtva Európán kívül négy világrész különféle etnikumainak képző- és díszítőművészetéről. az illusztrációk zömmel a magyarországi köz- és magángyűjteményekből valók; közöttük találhatók magyar kutatóknak a helyszínen készített felvételei, valamint a világ számos gyűjteményében őrzött tárgyakat ábrázoló fotók is. a könyv 32 színes és 618 fekete-fehér fényképpel, valamint 438 eligazító rajzzal ad átfogó képet a világ törzsi művészetéről.

a világon első alkalommal készült a témában ilyen átfogó, leletmentő szerepet is betöltő, az ősi művészetet feldolgozó kiadvány. a magyar nyelvű kötet iránt máris nagy az érdeklődés, és a kiadóban hozzáláttak a német, az angol és a francia nyelvű kiadás előkészítéséhez is. /mti/

-.-

bb 39. budapestre érkezett az osztrák köztársaság szövetségi belügyminisztériumának küldöttsége

um dg hgy

1981. szeptember 23

horváth istván belügyminiszter meghívására szerdán budapestre érkezett az osztrák köztársaság szövetségi belügyminisztériumának küldöttsége erwin lanc, szövetségi belügyminiszter vezetésével. a belügyminisztériumban délután megkezdődött tárgyaláson a két küldöttség áttekintette az érvényben lévő magyar-osztrák bünyügyi, rendészeti és közlekedésrendészeti együttműködési egyezmény megvalósulásának eddigi tapasztalatait.

a tanácskozáson részt vett dr. johann josef dengler budapesti osztrák nagykövet is. /mti/

-.-

- 23 -

15.45/um

16.10
10.25

bb 36. a legfelsőbb bíróság

k um bc hgy

1981. szeptember 23

az i. kerületi, fő utca 1. és az v. kerületi zrinyi utca 14. szám alól átköltözött az v. kerületi markó utca 16. számú épületbe. a tárgyalási termekhez és az irodákhoz az ügyfelek és megidézettek az épület stollár béla utca 15. szám alatti kapuján juthatnak be. a távbeszélő központ hívószáma: 325-948. az új postai cím: Legfelsőbb bíróság, budapest, postafiók 35. 1363. /mti/

-. -

bb 37. tudományos tanácskozás a magyar koronáról és a koronázási jelvényekről

t me um bc hgy

1981. szeptember 23.

a nemzeti múzeumban szerdán tudományos tanácskozás kezdődött a magyar koronáról és a koronázási jelvényekről. hazai, valamint ausztriából, franciaországból, a német demokratikus köztársaságból, a német szövetségi köztársaságból és svájc-ból érkezett neves szakemberek: történészek, művészettörténészek, fizikusok, ötvösművészek, restaurátorok plenáris ülésen és kerekasztal megbeszéléseken vitatják meg e becses műtárgyak története kutatásának legújabb eredményeit, restaurálásának lehetőségeit.

a megnyitó ülésen köpeczi béla akadémikus, a művelődési miniszternek a korona és a koronázási jelvények kutatásával és megőrzésével foglalkozó tanácsadó bizottsága nevében köszöntötte a résztvevőket. beszédében hangsúlyozta: a korona és a koronázási jelvények - köztük a palást - az egykori magyar államiság szimbólumai, nagy értékű művészeti tárgyak, amelyek megőrzése a nemzeti és az egyetemes kultúra szempontjából fontos feladat. az irántuk mutatkozó nagy érdeklődést bizonyítja, hogy a nemzeti múzeumban kiállított koronát és koronázási jelvényeket csaknem kétfélmillióan tekintették meg, és sok neves szakember kutatja, vizsgálja e nemzeti emlékek eredetének idejét, helyét, anyagát, készítésének technikáját, stílusát, történetét. külföldi szakemberek közreműködésével mikroszkóppal, optikai és más eszközökkel vizsgálták a koronát. a vélemények - amelyeket nagy példányszámu kiadványban közzétettek - sok tekintetben eltérők. a legfontosabb kérdés: miként lehet megőrizni e műtárgyak állagát. a tanácskozás a nemzetközi összehasonlítás módszereit is hasznosítja, s remélhetően válaszol a vitatott kérdésekre. /mti/

15.55/um

- 24 -

16²⁰ 17¹⁰

bb 38. magyar-jugoszláv közlekedési és postai tárgyalások

um sl hgy

1981. szeptember 23.

pullai árpád közlekedés- és postaügyi miniszter és antezelics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság szövetségi végrehajtó tanácsának tagja, a közlekedési és hírközlési bizottság elnöke szerdán budapestben befejezte hivatalos tárgyalásait. megvitatták a két szomszédos országot kölcsönösen érintő közlekedési és távközlési kérdéseket és az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségeit. meghatározták a két ország közötti, valamint a tranzit személy- és áruszállítások javítására teendő közös intézkedéseket mind a vasuti, mind a közúti fuvarozások területén. elemezték a közös használatu folyókon történő vízi szállítások távlati fejlesztésének lehetőségeit és az ehhez szükséges feltételeket. antezelics fogadta marjai józsef miniszterelnök-helyettes is.

a jugoszláv közlekedési és hírközlési küldöttség tagjai háromnapos magyarországi látogatásuk során meglátogattak több korszerű közlekedési és postai létesítményt. /mti/

-. -

bb 40. ülést tartott az országgyűlési képviselők heves megyei csoportja

kov um kz hgy

1981. szeptember 23

az országgyűlési képviselők heves megyei csoportja szerdán hatvanban tartott ülésén megvitatta a megye mezőgazdaságának és élelmiszeriparának helyzetét, majd jelentést hallgattak meg az emberi környezet védelméről szóló törvény végrehajtásának megyei tapasztalatairól.

mint az ülésen többek között rámutattak, a megye mezőgazdasági nagyüzemei 1980-ban mintegy 65 százalékkal termelnek többet, mint tíz évvel korábban. a buza átlaghozama az v. ötéves tervben 18 százalékkal, a kukoricáé pedig 15 százalékkal volt magasabb, mint a iv. ötéves tervben. még szembetűnőbb a kertészeti ágazat előrelépése: a zöldség és szőlőtermelés 1970-hez viszonyítva több mint hetven százalékkal emelkedett, s ennek többsége a hozamnövelésből adódott. az élelmiszeripart tekintve különösen a zöldség-, a konzerv-, a cukor- és boripar színvonala javult.

/folyt.köv./

- 25 -

16.05/um

16²⁵ 17¹⁰

bb 36. a legfelsőbb bíróság

k um bc hgy

1981. szeptember 23

az i. kerületi, fő utca 1. és az v. kerületi zrinyi utca 14. szám alól átköltözött az v. kerületi markó utca 16. számú épületbe. a tárgyalási termekhez és az irodákhoz az ügyfelek és megidézettek az épület stollár béla utca 15. szám alatti kapuján juthatnak be. a távbeszélő központ hívószáma: 325-948. az új postai cím: Legfelsőbb bíróság, budapest, postafiók 35. 1363. /mti/

-.-

bb 37. tudományos tanácskozás a magyar koronáról és a koronázási jelvényekről

t me um bc hgy

1981. szeptember 23.

a nemzeti muzeumban szerdán tudományos tanácskozás kezdődött a magyar koronáról és a koronázási jelvényekről. hazai, valamint ausztriából, franciaországból, a német demokratikus köztársaságból, a német szövetségi köztársaságból és svájc-ból érkezett neves szakemberek: történészek, művészettörténészek, fizikusok, ötvösművészek, restaurátorok plenáris ülésen és kerekasztal megbeszéléseken vitatják meg e becses műtárgyak története kutatásának legújabb eredményeit, restaurálásának lehetőségeit.

a megnyitó ülésen köpeczi béla akadémikus, a művelődési miniszternek a korona és a koronázási jelvények kutatásával és megőrzésével foglalkozó tanácsadó bizottsága nevében köszöntötte a résztvevőket. beszédében hangsúlyozta: a korona és a koronázási jelvények - köztük a palást - az egykori magyar államiság szimbólumai, nagy értékű művészeti tárgyak, amelyek megőrzése a nemzeti és az egyetemes kultúra szempontjából fontos feladat. az irántuk mutakozó nagy érdeklődést bizonyítja, hogy a nemzeti muzeumban kiállított koronát és koronázási jelvényeket csaknem kétfélmillióan tekintették meg, és sok neves szakember kutatja, vizsgálja e nemzeti emlékek eredetének idejét, helyét, anyagát, készítésének technikáját, stílusát, történetét. külföldi szakemberek közreműködésével mikroszkóppal, optikai és más eszközökkel vizsgálták a koronát. a vélemények - amelyeket nagy példányszámu kiadványban közzétettek - sok tekintetben eltérnek. a legfontosabb kérdés: miként lehet megőrizni e műtárgyak állagát. a tanácskozás a nemzetközi összehasonlítás módszereit is hasznosítja, s remélhetően válaszol a vitatott kérdésekre. /mti/

15.55/um

- 24 -

16²⁰ 17¹⁰

bb 38. magyar-jugoszláv közlekedési és postai tárgyalások

um sl hgy

1981. szeptember 23.

pullai árpád közlekedés- és postaügyi miniszter és ante zelics, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság szövetségi végrehajtó tanácsának tagja, a közlekedési és hírközlési bizottság elnöke szerdán budapesten befejezte hivatalos tárgyalásait. megvitatták a két szomszédos országot kölcsönösen érintő közlekedési és távközlési kérdéseket és az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségeit. meghatározták a két ország közötti, valamint a tranzit személy- és áruszállítások javítására teendő közös intézkedéseket mind a vasuti, mind a közuti fuvarozások területén. elemezték a közös használatu folyókon történő vízi szállítások távlati fejlesztésének lehetőségeit és az ehhez szükséges feltételeket. ante zelics fogadta marjai józsef miniszterelnök-helyettes is.

a jugoszláv közlekedési és hírközlési küldöttség tagjai háromnapos magyarországi látogatásuk során meglátogattak több korszerű közlekedési és postai létesítményt. /mti/

-.-

bb 40. ülést tartott az országgyűlési képviselők heves megyei csoportja

kov um kz hgy

1981. szeptember 23

az országgyűlési képviselők heves megyei csoportja szerdán hatvanban tartott ülésén megvitatta a megye mezőgazdaságának és élelmiszeriparának helyzetét, majd jelentést hallgattak meg az emberi környezet védelméről szóló törvény végrehajtásának megyei tapasztalatairól.

mint az ülésen többek között rámutattak, a megye mezőgazdasági nagyüzemei 1980-ban mintegy 65 százalékkal termelnek többet, mint tíz évvel korábban. a buza átlaghozama az v. ötéves tervben 18 százalékkal, a kukoricáé pedig 15 százalékkal volt magasabb, mint a iv. ötéves tervben. még szembevetőbb a kertészeti ágazat előrelépése: a zöldség és szőlőtermelés 1970-hez viszonyítva több mint hetven százalékkal emelkedett, s ennek többsége a hozamnövelésből adódott. az élelmiszeripart tekintve különösen a zöldség-, a konzerv-, a cukor- és boripar színvonala javult.

/folyt.köv./

- 25 -

16.05/um

16²⁵ 17¹⁰

bb 40./ülést tartott az országgyűlési...1.folyt./um

korszerűsítették az eger-mátra vidéki borgazdasági kombinát bikavér készítő üzemét, a hatvani konzervgyárban, mintegy 260 millió forintos költséggel, automatizált paradicsomfeldolgozót helyeztek üzembe, a megyei gabonaforgalmi és malomipari vállalat pedig 65 ezer tonna terményt befogadó tárolótérrel gyarapodott.

a föld és a környezetvédelemmel összefüggésben a képviselők kifogásolták, hogy a visontai külszíni szénbánya már leművelt területének újrahasznosítása vontatottan halad. visonta térségében korszerű rekultivációs munkálatok folynak a bányaművelés nyomában, de mind ez ideig mindössze 60 hektár területet sikerült újra bevonni a mezőgazdasági termelésbe. /mti/

-.-

bb 41. csapatzászlót kapott a győri rába gyár munkásör
egysége

cser um kz hgy

1981. szeptember 23

szerdán csapatzászlót adományoztak saját üzemük munkásör egységének a győri rába magyar vagon és gépgyár dolgozóit, a zászlót bangha lászló, a nagyüzem pártbizottságának titkára adta át hercel jánosnak, az egység parancsnokának. az ünnepségen lakatos lászló, a győri városi pártbizottság első titkára mondott beszédet, jelen volt nagy györgy, a munkásörtség országos parancsnokának első helyettese. a rábagyári munkásör egység ez alkalommal vette fel német lászló jánosnak, a munkásmozgalom mártírjának nevét. a névadó kiemelkedő alakja volt a 30-as 40-es évek munkásmozgalmának. főként győrről és az északi országrészben tevékenykedett. a fasiszták a második világháború utolsó hónapjaiban oltották ki az életét.

a csapatzászló adományozása és névadó ünnepség a gyár főépülete előtt felsorakozott munkásörök diszmenetével ért véget. /mti/

-.-

bb 43. futó erzsébet köszöntése

um dg hgy

1981. szeptember 23.

futó erzsébetet, a munkásmozgalom régi harcosát, a volt háztartási alkalmazottak szakszervezetének nyugalmazott főtitkárát 80. születésnapja alkalmából szerdán gyenes andrás, a központi bizottság titkára köszöntötte, és átadta a központi bizottság ajándékát. a köszöntésen jelen volt petrovszki istván, a kb osztályvezető-helyettese. /mti/

16.16/um

- 26 -

1655

171

bb 42. megkezdődött a kgst rádiótechnikai és elektronikai ipari állandó bizottságának ülése balatonszéplakon

bév um kz hgy

1981. szeptember 23

szerdán megkezdődött balatonszéplakon a kgst rádiótechnikai és elektronikai ipari állandó bizottságának 42. ülése. méhes lajos ipari miniszter, a tanácskozás elnöke köszöntötte a tárgyaló bolgár, ndk, magyar, kubai, lengyel, román, szovjet, csehszlovák és jugoszláv delegációt. megnyitó előadásában hangsúlyozta, hogy a kgst rádiótechnikai és elektronikai ipari állandó bizottságának jelentősége és felelőssége annak arányában növekszik, amilyen ütemben fejlődik a tagországokban az elektronika felhasználása iránti igény. a népgazdasági célok elérésében a következő időszakban egyre nagyobb szerepet kap az elektronika, ezt bizonyítja az a három nagy jelentőségű kormányegyezmény, amelyet a kgst xxxv. ülészakán írtak alá: az egységes elektronikai alkatrészrendszer, az egységes kapcsolástechnikai valamint a digitális átviteli rendszerek létrehozására. ezen egyezmények gyakorlati megvalósításában döntő feladata van a rádiótechnikai és elektronikai ipari állandó bizottságnak, amely a nemzetközi és az országokon belüli koordinációra is hivatott.

a megnyitó ülésen részt vett és felszólalt werner liebig, a kgst titkár-helyettese. rámutatott arra, hogy a kgst tagországokban az 1981-85 közötti esztendőben a munka termelékenységének 25 százalékos növelését kell megvalósítani a mikroelektronika hatékony alkalmazásával. leszögezte, hogy a szovjetunió kivételével más országok csak rendkívüli erőfeszítések árán képesek önállóan biztosítani a mikroelektronika nagyütemű fejlesztését, létrehozni a speciális anyagok, technológiai berendezések és korszerű rádiótechnikai késztermékek széles választékát. így ezen a területen sokoldalú munkamegosztásra, a partnerek szoros és pontos együttműködésére van szükség. ez egyébként a szocialista országokban több mint egymillió ember munkáját érinti, hiszen ennyien foglalkoznak a mikroelektronika fejlesztésével, gyártásával és alkalmazásával. elmondotta, hogy a mikroelektronika kérdéseivel több kgst szerv és nemzeti szervezet foglalkozik. így többek között a kgst műszaki-tudományos együttműködési bizottság szervezi a mikroprocesszorok fejlesztését és széles körű alkalmazását, a számítástechnika kormányközi bizottság pedig a számítástechnikai célú mikroelektronika sokoldalú gyártásszakosítást és kooperációt készíti elő. a megkezdett általános egyezmény megvalósítása - mint werner liebig mondotta - a továbbiakban is szoros együttműködést, gondos koordinációt és szervezési tervet igényel. mindez szerepel az állandó bizottság balatonszéplaki ülésének napirendjén is.

/folyt.köv./

- 27 -

16.17/um

1420

19

35

bb 42. /megkezdődött a kgst...folyt./um

a bizottság foglalkozik még a továbbiakban, az import csökkentését szolgáló intézkedésekkel, a gyártmánykorszerűsítést segítő tapasztalatcserék előkészítésével. megvizsgálják a színes televíziózás technikai berendezései fejlesztésében és gyártásában kialakítható együttműködés lehetőségeit és előkészítik az erre vonatkozó távlati programot, megtárgyalják a képmagnók gyártásfejlesztésének kérdéseit is. /mti/

..-

bb 44. kadhafi ezredes szerdai programja

t km um dg ie

1981. szeptember 23

moamer el-kadhafi ezredes, a libiai forradalom vezetője és kísérete szerdán a szolnok megyei zagyvarékasai béke termelőszövetkezetbe látogatott. utjára elkísérte losonczi pál, az elnöki tanács elnöke, berecz jános, az mszmp kb külügyi osztályának vezetője és garai róbert külügyminiszter-helyettes.

a magyar és libiai zászlókkal diszitett községi tanács háza előtt a magas rangú vendégeket váncsa jenő mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, andrikó miklós, az mszmp szolnok megyei bizottságának első titkára, barta lászló, a megyei tanács elnöke, budai kálmán, a termelőszövetkezet elnöke és faragó jános, a szövetkezet párttitkára köszöntötte. uttorók virágcsokorral kedveskedtek a vendégeknek. ezt követően budai kálmán tájékoztatót adott a szövetkezet életéről, tevékenységéről. elmondta: több mint két évtizede, hogy a község lakói együttgazdálkodnak a 7000 hektárnyi termőföldet magáénak tudó szövetkezetben, amelynek évi termelési értéke az idén eléri az egymilliárd forintot. a mezőgazdasági ágazat termelési eredményének egyharmada a növénytermesztésből, kétharmada pedig az állattenyésztésből származik. a magyar alföldi gazdaságokra jellemzően nagyrészt gabona és ipari növények termesztésével foglalkoznak. búzából elérték a jó eredmények számító, hektáronkénti hattonmás hozamot, a kukoricatermelés hektáronként 8-8,5 tonna, míg cukorrépából 40 tonnát takarítanak be hektáronként. ezek az eredmények azért is figyelemre méltók, mert ez a vidék Magyarország egyik legszárazabb tája, az évi csapadék mennyisége alig éri el a 450 millimétert. ebből adódóan csak nagyüzemi módon, szervezeten, korszerű technológiával tudnak ilyen termésátlagokat elérni.

/folyt.köv./

- 28 -

17.10/um

1430

19.35
[Handwritten signature]

bb 44. /kadhafi ezredes...1.folyt./um

a szövetkezet tagsága büszke a tavaly elkészült évi 18 ezer tonna kapacitású korszerű baromfifeldolgozó üzemére, amelyben libát és csirkét dolgoznak fel. az innen kikerülő termékek a hazai piacon túl eljutnak európa számos országába és a közel-keletre is. a vágott baromfi évi exportjának értéke meghaladja a 12 millió dollárt.

a szövetkezet elnökének tájékoztatója után kadhafi ezredes kérdéseket tett fel, s élénken érdeklődött a szövetkezet gazdálkodási rendje, a gazdasági ösztönzők, az árrendszer, a szövetkezet és az állam viszonya, valamint a tagság életkörülményei iránt. részletesen tájékoztatták azokról a gazdasági eszközökről, ösztönzőkről, amelyekkel a szövetkezeti tagok érdekeltebbé válnak a minél nagyobb nyereség elérésében. ismertették azokat a módszereket, amelyekkel a mezőgazdasági termékek minőségét javítják. ugyancsak ismertették - a libiai vendégek kérésére - a termelési rendszerek nyújtotta előnyöket. a magas rangú vendég elismeréssel szólt a hallottakról, örömet fejezte ki, hogy a szövetkezet és a magyar mezőgazdaság ilyen nagy-szerű eredményeket könyvelhet el. hangsúlyozta: nagy érdeklődéssel tekintenek minden olyan módszerre, amelyet libiában is bevezethetnek, örömmel fogadnák azokat a tapasztalatokat, amelyeket saját hazájukban is hasznosíthatnak.

a tájékoztatót követően moamer el-kadhafi és kísérete a magyar közéleti vezetők társaságában megtekintette a termelőszövetkezet kukoricatábláját, ahol a termés betakarításán dolgoznak. a szövetkezet elnöke kadhafi ezredesnek elmondta, hogy ha nem gépesítették volna ezt a nagy fáradtsággal járó munkát, a termésnek csak egy részét tudnák betakarítani. a vendégek ezt követően ellátogattak a szövetkezet baromfi telepére, majd megtekintették fekete imre tsz-tag házatáját, s otthonát. a házigazda a vendégeknek elmondta, hogy a termelőszövetkezetben végzett munkája mellett jut ideje, energiája a háztáji gazdaságban való tevékenységre, s ebbe besegítenek a családtagok is. a háztájiból ellátják önmagukat, de jut piacra is, s ezzel kiegészítik a tsz-ből származó családi jövedelmet. végül a vendégek megismerkedtek a szövetkezet baromfifeldolgozó üzemének tevékenységével. moamer el-kadhafi elismeréssel szólt a látottakról.

/folyt.köv./

- 29 -

17.16/um

1445

19.35
[Handwritten signature]

bb 45. faluvégi lajos fogadta milenko bojanicsot

sl um ie

1981. szeptember 23

dr. faluvégi lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, az országos tervehivatal elnöke szerdán fogadta dr. milenko bojanicsot, a crvena zastava gyár ügyintéző bizottságának elnökét, akivel beszélgetést folytatott a hosszú lejáratu termelési kooperáció lehetőségéről a személygépkocsi gyártásban. a találkozón jelen volt milan veres, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete. /mti/

-.-

bb 46. gera katalin kiállítása marcaliban

gom um kz ie

1981. szeptember 23

a marcali helytörténeti és munkásmozgalmi muzeumban szerdán megnyílt gera katalin szobrászművész kiállítása. a művész, aki már fél évtizede somogy megye székhelyén, kaposváron él és dolgozik, mostani ötödik önálló kiállításán ötven legújabb bronz, fa és terrakotta kisplasztikáit tárta közönség elé. /mti/

-.-

bb 44. /kadhafi ezredes ...2. folyt./ km um dg ie

/ kádár jános és kadhafi ezredes megbeszélése /
kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára szerdán a központi bizottság székházában megbeszélést folytatott moamer el-kadhafi ezredessel, a libiai forradalom vezetőjével.

a szívélyes, baráti légkörű találkozón részletesen áttekintették a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseit, különös tekintettel a közel-keleti térség problémáira, és átfogó eszmecsere folytattak a két ország jól fejlődő kapcsolatairól, nagy figyelmet szentelve a kölcsönösen gyümölcsöző gazdasági együttműködés bővítésének lehetőségeire.

/folyt.köv./

- 30 -

17.30/um

18⁰⁰

19.30

bb 47. szolidaritási gyűlések

bam, dob,kov/um az ie

1981. szeptember 23.

az őszi szolidaritási hónap újabb eseményeire került sor szerdán. százhalombattán a város üzemeinek és intézményeinek 500 dolgozója részvételével tartottak gyűlést a dunai kőolajipari vállalat színnáztermében. molnár béla, a hazafias népfront országos tanácsának titkára beszédében egyebek között utalt arra, hogy a világ népeinek békés, nyugodt építőmunkáját ismételten imperialista törekvések veszélyeztetik. éppen ezért megnövekedett a jelentősége annak, hogy a világ békeszerető közvéleménye - benne hazánk népe - mind erőteljesebben hallassa hangját az újabb tömegpusztító fegyverek gyártása ellen, a béke megóvásáért.

kovács péter, a dunai kőolajipari vállalat mező imre szocialista brigádjának vezetője ismertette a fiatal város lakóinak állásfoglalását, amelyet tiltakozó táviratban fogalmaztak meg. ebben hangsúlyozták: százhalombatta dolgozóit mély aggodalommal tölti el az amerikai egyesült államok vezetőinek az a döntése, amellyel a neutronfegyver gyártását határozták el, s tiltakoznak a rakétafegyverek nyugat-európai telepítése ellen is, mert abban a béke veszélyeztetését látják. ugyanakkor nagyra értékelik azt a tevékenységet, amelyet a szovjetunió folytat a béke megőrzése, valamint a fegyverkezési verseny korlátozása érdekében.

csongrád megye székhelyén a szegedi textilművek munkásai tartottak gyűlést a gyár művelődési termében. a rendezvényen felszólalt khuon ran, a kambodzsai népköztársaság budapesti nagykövete és chau tho thong a vietnami szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa is. a gyár dolgozói a gyűlésről táviratot juttattak el az országos béketanácsnak, amelyben egyebek között a következőket írják: a szegedi textilművek dolgozói szolidárisak az agresszió ellen küzdő, az országuk építésének, boldogulásuknak békés feltételeit megteremtteni igyekvő vietnami, laoszi és kambodzsai népekkel.

vietnami szolidaritási gyűlést rendezett szerdán egerben a hazafias népfront heves megyei és eger városi bizottsága és a ho si minh tanárképző főiskola. a gyűlésen részt vett és felszólalt bui tan linh, a vietnami szocialista köztársaság budapesti nagykövete. a nagygyűlés résztvevői, a főiskola hallgatói és tanárai a vietnami nagykövetséghez intézett táviratukban testvéri barátságukról biztosították a vietnami népet és az egriekkel testvérkapcsolatban lévő vinhi pedagógiai főiskola diákjait és nevelőit. a nagygyűlést követően a vietnami művészetet bemutató fotókiállítást nyitottak az egri főiskola aulájában. /mti/

17.43/um

- 31 -

18¹⁰

19.30

bb 48. az utolsó szakmai nap a bnv-n

t os - bi um sl ie

1981. szeptember 23.

szerdán rendezték az őszi bnv utolsó szakmai napját, folytatódott az üzleti tárgyalások, megbeszélések. több hazai és külföldi kiállító sajtótájékoztatót tartott.

a butoripari fejlesztési intézet szakmai napján sikerült előrelépni az alapanyag- és alkatrész-előállítók, valamint a butorgyárak fejlesztési elképzeléseinek összehangolásában. a mohácsi farostlemezzgyár és a nyugat-magyarországi fagazdasági kombinát új termékeinek bemutatásával bizonyította, hogy az ugynevezett agglomerált faanyagok, farostlemezek és forgácslapok az eddigieknél szélesebb körben is felhasználhatók a butorgyártásban. a butorgyárak képviselői elmondották, hogy igényt tartanak a nemesfát helyettesítő, faforgácsból készített diszító elemekre, különös tekintettel arra, hogy egyre nagyobb a fogyasztók igénye a styl és rusztikus butorok iránt, amelyekhez ezek a termékek felhasználhatók.

a délker hazai partner-nagykereskedelmi vállalatait tájékoztatta az 1982-re várható ellátásról. a közelmúltban megkötött árucsereforgalmi megállapodásaik alapján csehszlovák dobozos sörrel, jugoszláv margarinnal, ndk-beli diabetikus édességekkel bővítik a választékot. még az idén, az évvégi ünnepekre a szokásos déligyümölcsökön kívül az eddigieknél több keresett ital, például szovjet pezsgő és vodka áll majd rendelkezésükre. felhívták a nagykereskedelmi vállalatok figyelmét arra, hogy 1982-ben a délker háztartásvegyipari és kozmetikai cikkeket is forgalomba hoz.

osztatlan sikert aratott a fogyasztók körében a magyar hűtőipar csepeli gyárának sonkás, sajtos pizzája. ebből az idén még 500 ezer adagot gyártanak, s rövidesen zöldses izesítésűvel is bővítik a választékot. a magyar hűtőipar budapesti gyára jó ellátást ígér a bnv-n szintén díjazott mélyhűtött sajtos sülttésztaiból, és a bélszínrólóhoz hasonló frikadellából, amelyet jövőre leveles tészta göngyölve is forgalomba hoznak.

a játékipari szimpózium résztvevői, gyártók és forgalmazók megállapították, hogy a biztatók a hazai játékipar bnv-n látható eredményei, de a jobb ellátás érdekében fokozottan szükség van a játégyártással foglalkozó vállalatok, szövetkezetek szorosabb együttműködésére.

/folyt.köv./

- 32 -

17.50/um

18.10

18.35
19.35

bb. 49. a nicaraguai forradalmi hazafias front küldöttségének sajtótájékoztatója

t/-ár/rj dg ie

1981. szeptember 23.

a nicaraguai forradalmi hazafias front küldöttsége, amely gustavo tablada, a nicaraguai szocialista párt főtitkára, a hazafias front koordinátora vezetésével - a hazafias népfrent vendégeként - tartózkodik hazánkban, szerdán a hnf székházában találkozott a sajtó képviselőivel.

gustavo tablada bevezetőjében elmondta, hogy a hazafias frontban más-más pártokhoz tartozó, s eltérő ideológiákat valló hazafiakat tömörít, akiknek törekvései azonban az alapvető célokat tekintve megegyeznek. jelenleg elsősorban azon munkálkodnak, hogy a forradalmat tudatosan vállaló, s azért cselekedni kész nicaraguaiak köre mind jobban bővüljön, s a legszélesebb rétegeket mozgósíthassák az új társadalom építésére. az építőmunka kézzelfogható feladatai is igen nagyok - fűzte hozzá a politikus-, hiszen az amerikai monopóliumok kizsákmányolásától sujtott, s a véres polgárháboru idején rombadólt gazdaságot kell talpra állítani.

kérdésekre válaszolva a delegáció vezetője és tagjai elmondották: az országban jelenleg is gazdasági szükségállapot van; ennek célja, hogy megakadályozzák a nemzeti tőke kimenekítésére irányuló próbálkozásokat, az illegális kereskedelmi, pénzügyi manipulációkat. a beruházások ellenőrzésével kívánják biztosítani, hogy a rendelkezésre álló erőforrások valóban a társadalom javát, nicaragua fejlődését szolgálják. erre annál is inkább szükség van, mivel az egyesült államok a hitelek megtagadásával próbálja destabilizálni az ujjászerveződő gazdaságot. nagy erőfeszítésekkel, s a nicaraguai forradalommal szolidáris országok segítségével azonban sikerül leküzdeni a nehézségeket - hangoztatták a küldöttség tagjai. növekszik az országban az ipari termelés, s a szervezettség erősítésétől, a termelékenység javításától további eredményeket várnak.

a sajtókonferencián szóltak arról is, hogy magyarországi látogatásuk során szerzett ismereteik a fiatal tömegszervezet politikai eszköztárát gazdagíthatják majd. /mti/

17.10 rj

-33-

18.45

19.35

bb 48. /az utolsó szakmai...1.folyt./um

üzletkötések, megállapodások

tizenkétfélmillió forint értékű szerződést írt alá az ezermester és uttörőbolt vállalat az egyesült villamos gépgyár ceglédi kisgépgyárával, 1982-ben szállítandó barkács kisgépek és tartozékok forgalmazására. ez az ideai forgalmuk megháromszorozását jelenti, s egyben a hazai barkácsolók jobb ellátását szolgálja.

a magyar posztógyár jövő évi 1400 tonnányi fonaltermelésének felét, adta el, a vásáron. szállítási szerződést kötött csaknem minden hazai feldolgozó partnerével, így egyebek közt a hódiköt-tel, a budapesti harisnyagyárral, a budapesti finomkötőtárgygyárral. a békéscsabai kötőtárgygyár és a temaforgatiz évre szóló együttműködési szerződést írt alá, közös fejlesztés alapján gyártott fonalak feldolgozására és értékesítésére.

sajtótájékoztatók

a raznoexport szovjet külkereskedelmi vállalat szakmai találkozóval egybekötött sajtótájékoztatóján elmondották: örövendetesen nagy érdeklődés kíséri az általuk bemutatott újdonságokat. a hangszerkiállítás tükrözi a szovjet hangszeripar termékpalettájának bővülését. a budapesti kiállításra azokat a legérdekesebb hangszereket válogatták ki, amelyek megítélésük szerint felkeltik a magyar piac érdeklődését. kifejezték meggyőződésüket, hogy az ideai vásáron is több üzleti megállapodás gazdagítja majd a szovjet-magyar árucserkapcsolatokat.

ugyancsak szerdán tartott sajtótájékoztatót a kambodzsai népi köztársaság kiállításának vezetője, puth san. országuk első alkalommal szerepel a budapesti nemzetközi vásáron, ahová elhozták fejlődő iparuk termékeit, de bemutatják népművészetük legmivesebb darabjait is: népi fafaragásokat, különleges ötvösmunkákat és textiliákat. a vásáron való részvétel kiváló alkalom arra - hangsúlyozta -, hogy megismerjék a magyar és más külföldi ipar eredményeit és szélesítsék kapcsolataikat elsősorban a kgst országaival.

a laoszi népi demokratikus köztársaság kiállításának vezetője boumark inthivong elmondta, hogy először vesznek részt magyarországi nemzetközi vásáron. bár már 1976-ban megkezdtek a kereskedelmi együttműködést. szólt arról, hogy a kiállított tárgyak bemutatják országuk népművészetét: ősi motívumokat felelevenítő kézi hímzéseket, válltáskákat, asztali terítőket, s fafaragásokat. a laoszi kereskedelmi szakemberek felhasználják a vásárt arra is, hogy piaci információkat szerezzenek, s megismerjék a különböző országok áru kínálatát. törekednek arra, hogy a két ország közötti gazdasági kapcsolatok tovább erősödjenek.

x x x
- 34 -

/folyt.köv./
18.15/um

18.50

18.35
A

bb 48. /az utolsó szakmai...2.folyt./um

szerdán megtekintette a fogyasztási cikkek nemzetközi bemutatóját ricardo cabrisas ruiz, kuba külkereskedelmi minisztere. az mti munkatársának adott nyilatkozatában elmondotta: a kiállítás jól fejezi ki, hogy melyek azok a területek, ahol országaink kölcsönös szállításokkal, kooperációkkal kiegészíthetik egymás eredményeit. a gazdasági fejlődés az alapja a magyar-kubai árucserforgalom bővülésének is. a következő öt esztendőben várhatóan megkétszereződik a két ország közötti forgalom. a magyarországra irányuló kubai exportban a hagyományos cikkek mellett megjelennek az iparosítás első eredményei is, ugyanakkor növekszik a magyar termékek száma a kubai piacon, a kgst keretében pedig több iparágban bővül az együttműködés. a kubai kiállítók részvétele az őszi budapesti nemzetközi vásáron a piaci információk megszerzését is szolgálta. a jövő évben a hungexpo minden hasonló rendezvényén megjelennek a kubai vállalatok.

x x x

a szakmai napok befejeztével csütörtöktől a végleges kapuzárásig, vasárnapig a nagyközönség a vásár, amely reggel 10 óratól este 7-ig látogatható. /mti/

-.-

bb. 50. merre tart az alföldi falu - befejeződött békéscsabán az országos tanácskozás

t/ma/rj az ie

1981. szeptember 23.

óriásfalvak vagy kisvárosok, helybenmaradó milliók, avagy központi elosztás - így sorjazzák a településfejlesztés legfontosabb kérdései a változó alföldi falu és a gazdaság címmel békéscsabán tartott országos tanácskozás szerdai befejező napján.

tóth józsef kandidátus az mta földrajztudományi intézete alföldi osztályának vezetője óriásfalvak vagy kisvárosok című előadásában az egész ország részre jellemző dilemmát taglalt. arról van ugyanis szó, hogy az alföldi megyékben - a szakember elemzése szerint - 44 olyan, tízezer lélekszám körüli település létezik, amelyre többé-kevésbé egyaránt jellemzőek falusi és városi vonások. /folyt.köv. /

18.15 rj

-35-

18.00

19.35
A

bb. 50. /merre tart... 1. folyt./rj

ezekben a 40 ezer négyzetkilométeren elterülő nagyközségekben 430 ezren élnek, s jókora az a vonzáskörzet is, amelyre a települések jelene, jövője kihat.

a majd félszáz nagyközség jelenlegi fejlettségét tekintve három típusba sorolható. az elsőbe tartoznak - tizenötön - azok, amelyek már kitortek az óriásfalv bénító mozdulatlanóságából. ilyen például szeghalom: a csepel autógyár helyi egysége több mint ezer embernek ad megélhetést. gimnáziuma a környező települések ifjait is képezi, s több más olyan ellátást, szolgáltatást nyújt, szerepet tölt be, amely körzetét is élte. ezeknek a nagyközségeknek a várossá nyilvánítása már most indokolt, fontos, azért is, mert egymáshoz közeli települések egy vagy több központi csoportos fejlesztése tűnik minden jel szerint a leggazdaságosabb és legeredményesebb megoldásnak. éppen ezért - a némi időeltolódással - az alföldi óriásfalvak másik két kategóriájában is a kisvárossá válás feltételeinek a megteremtése a követendő cél. e minden résztvevő által nagyra tartott hosszútávú, stratégiai elképzelés azonban a tanácskozás vitájában csak ki-egésztéssel talált egyértelmű támogatásra. több felszólaló is hangsúlyozta, hogy e folyamat nem vonhatja maga után a térség többi falvának csökkentett támogatását.

a vitaösszefoglalóból kicsendült: fel kell mérni a központosítástól a decentralizáció felé haladó gazdaságpolitika várható településfejlesztési hatásait. ajánlatos megvizsgálni a 80-as évtizedre jellemző népességszökkenés ilyen irányú következményeit, hogy az országos településfejlesztési koncepció várhatóan két éven belül befejeződő felülvizsgálata, a születő új döntések nyomán kedvezőbbre rajzolhassák a magyar falu képét. ebbe a vonulatba illeszkedett a hazafias népfront országos elnöksége településpolitikai munkabizottságának és a magyar agrártudományi egyesület falufejlesztési bizottságának békéscsabai tanácskozása is. a tanulságokat ugyanis a koncepció felülvizsgálatában résztvevő népfront ez alkalommal is eljuttatja a kormányzati szerveknek. /mti/

bb. 52. időjárásjelentés

rj ie

1981. szeptember 23.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. szeptember 23-án, szerdán este:

gyengül a felmelegedés

várható időjárás csütörtök estig: több ízben erősen megnövekszik a felhőzet és szórványosan záporok, zivatarok várhatók. a dunántulon északnyugati, az alföldön jobbra erős lökésekkel kísért délnyugati szélre kell számítani. nyugaton mérséklődik a nappali felmelegedés. a hőmérséklet holnap kora délután északnyugaton 21-25, délkeleten még 25-30 fok között lesz. /mti/

19.00 rj

1850

20

-36-

bb. 51. népfront-tanácskozás a kertészeti termelésről

lász/rj ie

1981. szeptember 23.

a kertészeti termelés fejlesztésének feladatairól tanácskozott szerdán érsekcsanádön a hazafias népfront országos elnökségének szövetkezet- és agrárpolitikai munkabizottsága, különösen fontosnak tartották az eddig elmaradt háttéripár felzárkóztatását. kevés ugyanis a hűtőház, nincs elég megfelelő betakarító-, manipuláló- és csomagológép, s göngyleg. indokolatlan a nagyüzemi zöldségtermelés elaprózottsága, jelenleg ugyanis 776 gazdaság foglalkozik a zöldségek termelésével, s közülük alig 62 gazdaságosan. s kívánatos az lenne, ha a termőhelyi adottságoknak megfelelően alakulnának ki az intenzív kertgazdaságok, ahol a termelés teljes vertikumát megteremtve - helyben dolgozza föl az árut - jövedelmezőbbé válna az ágazat. a változás sürgető, mert a jelenlegi felmérések szerint 1982-ben tovább csökken az ország nagyüzemi zöldségtermő területe.

az ülésen a kisáruterelés szerepe, fejlesztésének lehetősége is vitatéma volt. egybehangzó volt a vélemény, hogy velük kapcsolatban szükség van a nagyüzemi gazdaságok összehangoló tevékenységére; a többszoros értékesítésre, így is elkerülhetetlen, hogy egy-egy termékből esetenként túltermelés legyen, de rugalmasabb piaci értékesítésre. elkerülhető az, hogy hiányozzon vagy túldrágán kerüljön a fogyasztóhoz.

a munkabizottság megállapodott abban, hogy az elhangzott javaslatokat összegezve eljuttatja majd a szakminisztériumokhoz. /mti/

bb. 53. a szovjetunió legfelsőbb tanácsának küldöttsége debrecenben

tár/az/rj ie

1981. szeptember 23.

a szovjetunió legfelsőbb tanácsának hazánkban tartózkodó küldöttsége debrecenbe látogatott; elkísérte őket apró Antal, az országgyűlés elnöke. szerdán részt vettek hajdu-bihar megye és debrecen város párt-, állami és társadalmi szervezeteinek aktíválásán a megyei pártbizottság székházában. a szovjet parlamenti delegációt és vezetőjét, eduard sevardnadzét, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa nemzetiségi tanácsának képviselőjét, az szko kb politikai bizottságának póttagját, a gruz kommunista párt első titkárát sikula györgy, a megyei pártbizottság első titkára köszöntötte. rövid tájékoztatást adott a megye politikai, gazdasági, kulturális életéről, testvérmegyei kapcsolatairól, majd eduard sevardnadze mondott beszédet. /folyt.köv./

-37-

19.35 rj

W/S

bb. 53. / a szovjetunió... 1. folyt./rj

köszöntötte az aktív értekezlet résztvevőit, s tolmácsolta hajdu-bihar megye valamennyi dolgozójának, a magyar népnek az szkp kb főtitkára, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének elnöke, Leonid brezsnyev üdvözlését, szívélyes jókívánságait. e jókívánságok jegyében kívánt további sikereket a szocialista magyarországi felvirágoztatásában.

- tudjuk - mondotta - hogy a megye dolgozói aktívan részt vesznek a magyarországi és a szovjetunió között különböző területeken folytatott együttműködés fejlesztésében. itt említhetjük meg a sokoldalú testvéri kapcsolatokat a litván szocialista szovjet köztársasággal; a szoros termelői együttműködést a magyar gördülő-csapágy művek és az 1-es számú moszkvai állami csapágygyár között; avagy a kijevi és a debreceni egyetemeket régóta összekötő testvéri barátságot.

debrecenben, miként az egész országban a küldöttség állandóan tapasztalja a szovjet-magyar barátság megnyilvánulásait.

a szovjetunió és a magyar népköztársaság kapcsolatai a szocialista társadalmi rend, a szovjet és a magyar nép azonos érdekei, a marxizmus-leninizmus eszméjéhez való hűség és a szocialista internacionalizmus biztos alapján állnak. ezeket a kapcsolatokat a mély bizalom, a kölcsönös egyetértés, a széleskörű politikai, gazdasági, ideológiai és kulturális együttműködés jellemzi.

emlékeztetett a szónok Leonid brezsnyevnek a mszmp xi. kongresszusán tett megállapítására: baráti kapcsolataink az országunkkal szomszédos és szövetséges magyarországgal a szovjet kommunisták számára elvi, meggyőződésbeli és érzelmi kérdés.

a szovjet delegáció vezetője a magyar nép sikereiről szólva utalt azokra a történelmi hősökre, akik nagyszerű tetteikkel beirták nevüket a népek emlékezetébe. a dicső magyar munkásosztály soraiból - mondotta - ezer és ezer harcos küzdött a szocializmusért, nem választva el saját hazájának szabadságát a munkásosztály felszabadításának internacionalista ügyétől, s ezért tartjuk őket nemcsak magyar nemzeti hősöknek, hanem a szovjetunió nemzeti hőseinek is.

/folyt.köv./

20.05 rj

2030

-38-

bb. 53. / a szovjetunió... 2. folyt./rj

va két nép barátságáról szólva hangoztatta: barátságunk hagyományai mélyek és gazdagok. egymás kölcsönös támogatásában és segítségével világosan rajzolódnak ki az az új forradalmi tartalom, amely népeink kapcsolatát jellemzi. az utóbbi évtizedek során a magyar-szovjet barátság elmélyült, gazdagabb lett, új tartalommal telítődött, s az országaink közötti kapcsolatok fejlődése ma már történelmi léptékekkel mérhető, magyarországi és a szovjetunió együttműködése biztos alapokon nyugszik: azonos társadalmi be rendezkedésünk, a két nép alapvető érdekeinek egysége, a marxizmus-leninizmus és a szocialista internacionalizmus elveihez való hűség a biztosíték erre. a szovjet és a magyar nép megbonthatatlan barátsága egyértelműen kifejeződik a párt- és állami szervek sokoldalú együttműködésében, a társadalmi szervezetek és dolgozó kollektívák, a testvérvárosok- és területek közötti kapcsolatokban. a szovjet parlamenti képviselőket, csakugy, mint minden szovjet embert nagy megelégedéssel tölt el az, hogy a szovjetunió és magyarországi közötti kapcsolatok sikeresen fejlődnek, kölcsönösen gazdagítják és közelebb hozzák egymáshoz a két ország népeit.

a szovjet dolgozók nagy érdeklődéssel figyelik a magyar népköztársaság fejlődését, nagy figyelmet, tiszteletet tanúsítanak a szocialista építés során felhalmozott tapasztalatok iránt, és a magyar városok és falvak dolgozóival együtt büszké a gazdaság, a tudomány és a kultúra fejlesztésének során elért jelentős eredményeire. a sokoldalú együttműködés keretében állandóan és töretlenül fejlődnek gazdasági kapcsolataink. pártjaink tevékenysége arra irányul, hogy e kapcsolatok napról napra mélyüljenek, még átfogóbbakká, komplexebbé váljanak. az elmúlt öt éves terv során a magyar-szovjet árucseré-forgalom megkétszereződött és meghaladta a 23 milliárd rubelt, ma évente több mint 6 milliárd rubel értékben cserélünk árut. a szovjetunió több mint 130 országgal tart fent kereskedelmi kapcsolatokat, nagyságrendben az ötödik helyen szerepel a magyarországgal folytatott árucseré. a szovjetunióban jól ismerik az olyan magyar termékeket, mint az ikarus autóbuszok, az elektronika és a műszergyártás különféle termékei, az élelmiszeripari és a mezőgazdasági termékek. nehéz elképzelni ugyanakkor korszerű magyar gazdaságot szovjet kőolaj és földgáz, vasérc és traktorok, tenérgépkocsik, szerszámgépek és berendezések nélkül. a szovjetunió és magyarországi hatalmas munkát végez a termelés szakosításában, a kooperáció szélesítésében. az országaink közötti gazdasági kapcsolatok fejlesztésében nagy hangsúlyt kap az együttműködés új formáinak kialakítása, elsősorban azokban az alapvető ágazatokban, amelyek meghatározzák a tudományos-műszaki haladás ütemét, elősegítik a gazdaság hatékonyságának növelését.

/folyt.köv./

20.15 rj

2040

-39-

bb. 53. / a szovjetunió... 3. folyt./rj

eduard sevardnadze a szovjet népgazdaság fejlődéséről szólva kiemelte: az szkp xxvi. kongresszusa a xi. ötéves terv időszakára fő feladatként a szovjet nép jólétének további növelését, a népgazdaság erőteljes fejlesztését, a tudományos-műszaki haladás meggyorsítását, a takarékoság fokozását és a minőség javítását tűzte ki célul. a feladatok közé tartozik a gazdaságirányítás további tökéletesítése, a szocialista demokrácia szélesítése, elmélyítése. a fegyelem erősítése és a személyes felelősség növelése - különösen a vezetők személyi felelőssége - elengedhetetlen feltétele a gazdasági fejlődés gyorsításának.

a szovjetunió legfelsőbb tanácsa küldöttségének vezetője végeztül a nemzetközi helyzetről szól. utalt arra, hogy az imperialista körök, mindenekelőtt az egyesült államok háborus készülődése feszültséget váltott ki a világban. washington és a nato köréi, peking odaadó segítségével arra törekednek, hogy tovább fokozzák a fegyverkezési hajszát, megbontsák a nemzetközi erőegyensúlyt, nyomást gyakoroljanak a szocialista és a fejlődő országokra, s beavatkozzanak más országok belügyeibe. az új amerikai adminisztráció jelentősen növelte katonai kiadásait, folynak az előkészületek az új, közép hatósugarú amerikai rakéták nyugat-európában történő elhelyezésére, határozat született a neutronfegyver gyártásáról. ezek a felelőtlen imperialista tervek odavezettek, hogy lelassult az enyhülés folyamata, rosszabbodott a politikai légkör a világban, s nőtt a háborus veszély. a szovjetunió határozottan elutasítja a militarista agresszív körök kísérleteit. az szkp xxvi. kongresszusa a béke megerősítésének konkrét programját hirdette meg, amely átfogja az atom és a hagyományos fegyverek csökkentésének valamennyi területét és ugyanakkor javaslatokat tartalmaz a meglévő konfliktusok és válságok rendezésére, új konfliktusok megakadályozására, az enyhülés folyamatának megőrzésére, valamennyi kontinens országainak békés együttműködésére.

a nukleáris háború veszélyének csökkentésért folyó éles harc idején időszerű és különösen jelentős politikai lépésnek értékelte a nemzetközi közvélemény a szovjetunió legfelsőbb tanácsának a világ parlamentjeihez és népeihez intézett felhívását, e fontos politikai akciót magyarország parlamenti képviselői is támogatják. a szovjet emberek nagyra értékelik a magyar népköztársaság aktív külpolitikáját, - a feszültség megszüntetését szolgáló erőfeszítéseit.

/folyt. köv./
20.30 rj

-40-

2045

bb. 53. / a szovjetunió... 4. folyt./rj

befejezésül eduard sevardnadze a szovjet delegáció nevében sikereket kívánt a magyar népnek az mszmp xii. kongresszusa határozatainak megvalósításához, a fejlett szocialista társadalom építéséhez.

az aktiválás után a szovjet parlamenti képviselők - hajduohar megye és debrecen vezetőinek társaságában - ellátogattak a kölcsény ferenc művelődési központba. a három évvel ezelőtt átadott kulturális intézményt gyarmati kálmán állami-díjas igazgató mutatta be a vendégeknek, akik ezt követően meghallgatták a délibáb néptzenei együttes és a debreceni kodály kórus műsorát.

délután a magyar gördülőcsapágó művekben folytatódott a küldöttség programja. a vállalat fejlődéséről, s a közelmúltban szovjet segítséggel megvalósított rekonstrukciós munkálatokról fiák lészló vezérigazgató tájékoztatta a vendégeket. elmondotta, hogy az 5300 dolgozót foglalkoztató nagyvállalatnál az idén már csaknem 28 millió csapágóat készítenek. a tájékoztatót követően a delegáció tagjai megtekintették a gyár kovács- és sajtolóüzemét, s a nagyszorozat-gyáregységet. a gyáregység szerelőrészlegében eduard sevardnadze emléksorokat írt a május 1. ifjúsági szocialista brigád naplójában.

a szovjet vendégek ezután megtekintették debrecen legújabb és legnagyobb lakótelepét, az ujkertet, ahol egyebek között megismerkedtek az általános művelődési központ munkájával. este a református kollégium oratóriumtermébe látogattak.

a debreceni látogatást megelőzően a szovjet küldöttség felkereste a fővárosi tanácsot, ahol kelemen lajos, a tanács elnökhelyettese tájékoztatta a vendégeket budapest életéről, fejlődéséről, majd ebédet adott tiszteletükre. ezután a szovjetunió legfelsőbb tanácsának küldöttsége meglátogatta a főváros nevezetességeit. /mti/

-. -

20.35 rj

-41-

2100

bb. 54. koktél a bolgár néphadsereg megalakulásának 37. évfordulója alkalmából

t/me/rj dg ie

1981. szeptember 23.

a bolgár néphadsereg megalakulásának 37. évfordulója alkalmából alekszandar decsev vezérőrnagy, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja szerdán a nagykövet rezidenciáján koktét adott. részt vett a koktélon pacsek józsef altábornagy, honvédelmi miniszter-helyettes a tábornoki és parancsnoki kar számos tagja, a társ fegyveres testületek, valamint a z állami, társadalmi élet számos képviselője. jelen volt több budapesten akkreditált katonai és légügyi attasé. /mti/

-.-

bb. 44. /kadhafi-ezredes... 3. folyt./rj

moamer el-kadhafi sajtótájékoztatója

moamer el-kadhafi este libia budapesti népi irodájának székházában találkozott a hazai és a külföldi sajtó képviselőivel és válaszolt kérdéseikre.

a libiai forradalom vezetője, aki ezúttal másodizben jár hazánkban, benyomásairól szólva kiemelte: 1978-ban tett látogatása óta a magyar nép számos új vívmányt mondhat magáénak, az ország létesítmények egész sorával gazdagodott.

- hazánk és a magyar népköztársaság kapcsolatai ma már az élet minden területére kiterjednek, s folyamatosan bővülnek - állapította meg a továbbiakban moamer el-kadhafi, majd így folytatta: - a magyar államférfiakkal való tárgyalások során tovább mélyítettük a két ország barátságát, együttműködését, amelyben újabb célokat is kitűztünk. megállapodtunk abban, hogy e célok elérése érdekében kapcsolatainkban újabb formákat is megteremtünk. együttműködésünkben tenát e látogatást követően új szak kezdődhet. erre biztosítékot jelent az a készség is, amely a magyar vezetők részéről megnyilvánult együttműködésünk továbbfejlesztésére.

/folyt.köv./
21.30 rj

-42-

21⁴⁰

bb. 44. /kadhafi ezredes... 4. folyt./rj

külpolitikai kérdésekről szólva nagyjelentőségűnek minősítette azokat a határozatokat, amelyek az arab szilárdság frontja legutóbbi csúcsértekezletén születtek. kiemelte annak fontosságát, hogy e tanácskozás résztvevői teljes szolidaritásukról biztosították libiát, elítélve az egyesült államoknak a feszültség fokozására irányuló politikáját, amelynek része az ország ellen végrehajtott provokáció. jelentős volt a szilárdság frontjának ez az állásfoglalása azért is, mert az elmúlt időszakban a szövetség erősödött izrael és az egyesült államok között, folyamatosan veszélyeztetve ezzel a térség békéjét.

a továbbiakban szövegűt arról, hogy hazája tervszerűen, átgondoltan kíván gazdálkodni természeti kincsével, az olajjal. - nem félünk a jövőtől, jelentette ki a libiai forradalom vezetője, utalva arra, hogy a mostani olajértékesítési nehézségek egyszersmind annak lehetőségét is magukban hordozzák, hogy hosszabb távon gazdálkodhassanak készleteikkel az ország fejlesztésének javára.

az mti tudósítójának kérdésére válaszolva utalt arra, hogy libia nemcsak a saját, hanem általában az arab olajkincs felhasználásával kapcsolatos egyes kérdések megvitatását is szorgalmazza a legközelebbi arab csúcsértekezleten.

libia és a szocialista közösség országainak kapcsolatait méltatva leszögezte: - alapvető céljaink közösek. barátok vagyunk, s együtt - barátokként - küzdünk - a világ bármely részén az imperialista törekvések megállításáért.

saifa el-kadhafi programja

saifa el-kadhafi asszony, a libiai forradalom vezetőjének felesége szerdán budapest nevezetességeivel ismerkedett, megtekintette a várnegyed, a belváros látnivalóit. ezt követően ellátogatott a budapesti nemzetközi vásárra, ahol végignézte a magyar divat intézet új modelljeinek bemutatóját. este a fővárosi nagycirkuszban a cirkusz, 81 című gálaműsor előadásán vett részt.

/folyt.köv./
21.35 rj

-43-

21⁵⁰

bb. 44. / kadhafi ezredes... 5. folyt./rj

magyar-libiai szakértői tárgyalások

szendán a kadhafi ezredes kíséretében hazánkba érkezett libiai gazdasági szakértők és magyar partnereik szakmai megbeszéléseket folytattak.

marjai józsefnek, a minisztertanács elnökhelyettesének és mousa abu freiwa-nak, az általános népi bizottság tervezés-ügyi titkárnak vezetésével áttekintették a magyar népköztársaság és libia gazdasági kapcsolatainak helyzetét, megállapították, hogy - a két fél szándékainak megfelelően - az együttműködés eredményesen fejlődik. úgy ítélték meg, hogy a két ország adottságai kedvező lehetőséget nyújtanak a kapcsolatok további szelvéseítésére. megkülönböztetett figyelmet fordítottak a mezőgazdaság, az energiatermelés- és elosztás, a hírközlés, a közlekedés, az alumíniumipar és az egészségügy területén lehetséges együttműködésére.

nagy jános külügyi államtitkár és Abdul aati al-obeidi, az általános népi bizottság külkapcsolatok népi irodájának titkára megbeszélésükön részleteiben foglalkoztak a magyar-libiai hivatalos tárgyalásokon szereplő nemzetközi kérdésekkel. különösen megerősítették, hogy a nemzetközi élet legégetőbb kérdéseiben a két ország álláspontja azonos vagy közel áll egymáshoz. áttekintették az egyes válságzócokkal kapcsolatos helyzetet, különös tekintettel a libiához közel lévő övezetekre. ezzel összefüggésben külön figyelmet fordítottak azokra az amerikai törekvésekre, amelyek újabb katonai támaszpontok létrehozására irányulnak a földközi tenger medencéjében, omanban, egyiptomban, szomáliában és más országokban.

ezt követően megtárgyalták a két külügyminisztérium közötti együttműködés kérdéseit. /mti/

.-

-44-

21.50 rj

22⁰⁰

bb. 54. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14 órától zárásig

rj

1981. szeptember 23.

29. tájékoztató a mém repülőgépes szolgálat munkájáról
 30. japánban vendégszerepel lukács ervin
 31. a népfront természetvédelmi albizottságának ülése
 32. bezárták a kaposvári uszodát
 33. tájékoztató a nemzeti galéria bartók emlékkiállításáról
 34. megkezdődtek a magyar-mongol tárgyalások
 35. könyv az ősi művészetekről
 36. a legfelsőbb bíróság új címe
 37. tudományos tanácskozás a koronáról és a koronázási jelvényekről
 38. magyar-jugoszláv közlekedési és postai tárgyalások
 39. budapestre érkezett az osztrák köztársaság szövetségi belügyminisztériumának küldöttsége
 40. az egy-képviselőik heves megyei csoportjának ülése
 41. csapatzászlót kapott a győri rába munkásör egysége
 42. megkezdődött a kgt rádiótechnikai és elektronikai ipari állandó bizottságának ülése balatonszéplakon
 43. futó erzsébet köszöntése
 44. kadhafi ezredes programja
 45. faluvégi lajos fogadta milenko bojanicsot
 46. gera katalin kiállítása marcaliban
 47. szolidaritási gyűlések
 48. az utolsó szakmai nap a bnv-n
 49. a nicaraguai forradalmi hazafias front küldöttségének sajtótájékoztatója
 50. merre tart az alföldi falu - befejeződött az országos tanácskozás
 51. népfront tanácskozás a kertészeti termelésről
 52. időjárás
 53. kok a bolgár évforduló alkalmából
 54. hírjegyzék
- /mti/

.-

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő : pásztor jános
szerkesztette: fehér péter, halasi györgy, izsák erika

- v é g e -

— 45 —